Ff 5047
416

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XXIII. ÉVFOLYAM. 1. SZÁM ÁRA: 1,40 FT 1981. JANUÁR 22.

1981—82. BEISKOLÁZÁSI SZÁM

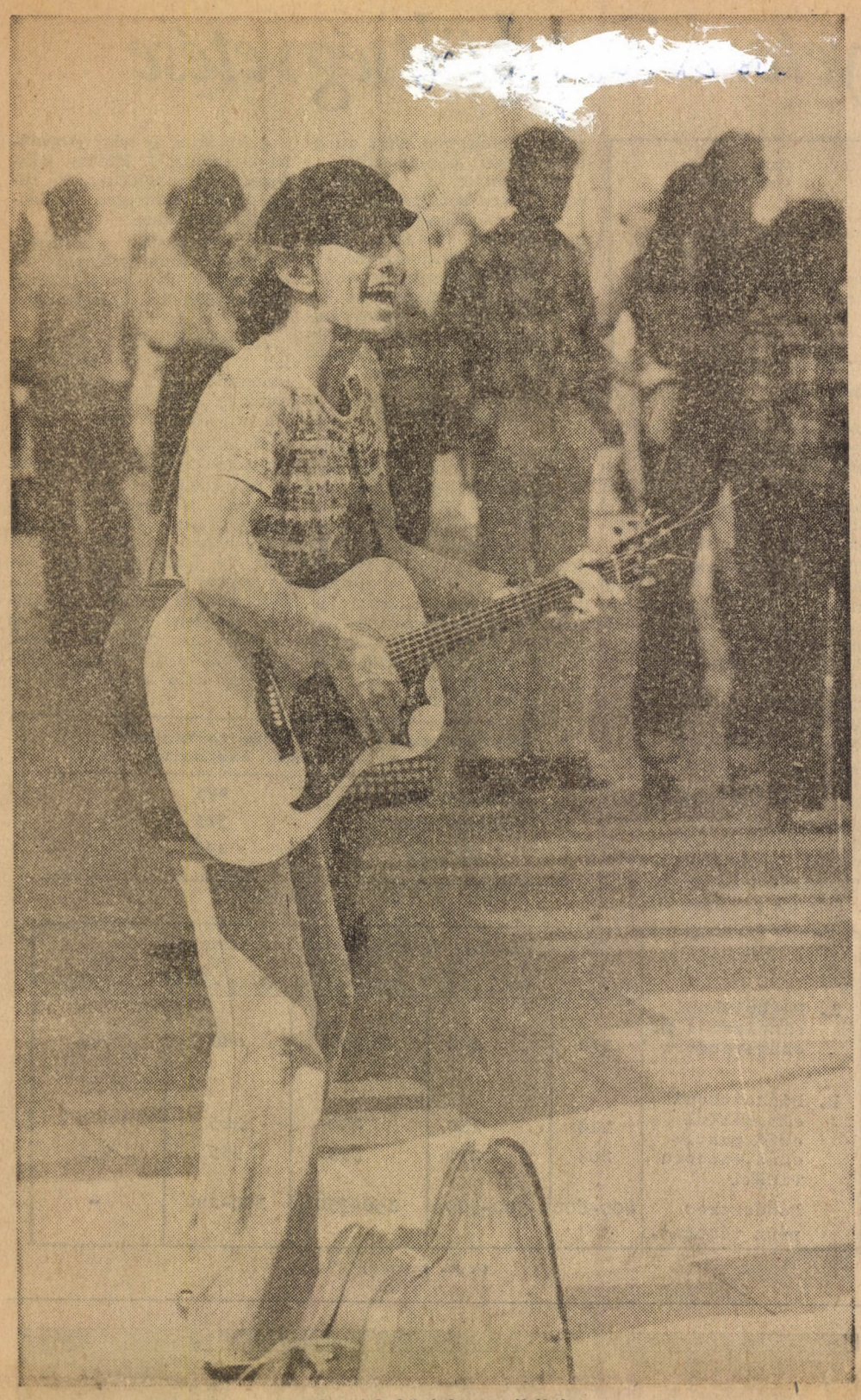

Gyertek közénk muzsikálni

A KISZ szeretettel várja az elsőéveseket!

Mint bizonyára ti is tapasztaltátok, a KISZ KB 1974. áprilisi határozatának célja az volt, hogy a mozgalmi munka fellendüljön. Fokozottan érvényes ez nálunk, hiszen egyetemünk „politikus egyetem" — a tanulmányok folytatása szinte elválaszthatatlan attól, hogy a hallgatók hallatják szavukat saját egyetemi, mozgalmi életük kérdéseiben is.

Nehéz lenne olyan területet mutatni az egyetem épületében, ahol a KISZ-eseknek fontos jogai, lehetőségei ne lennének véleménynyilvánításra. Vonatkozik ez a szociális kérdésekre éppúgy, mint a tanulmányi ügyekre.

Hogy csak néhány példát említsünk, a KISZ részt vesz az ösztöndíjat és a pénzbeli szociális támogatást elosztó bizottság munkájában, véleményt mondunk az oktatásról, a tankönyvekről, a módszerekről.

Ez persze nemcsak jog, hanem kötelesség, és súlyos felelősség is, amelyet a KISZ vezetőinek viselniük kell. Nos ebbe a KISZ-be lépnek majd az új elsőévesek, és ebbe a munkába kell bekapcsolódniuk. Ehhez természetesen segítségre van szükség. Szervezeti okai is vannak, hogy segíteni kell: tudniillik a szakosítatlan I. évfolyam nem tartozik egyetlen kari KISZ-hez sem. Az elmúlt években kialakult annak a módszere, hogyan indítjuk be az I. évfolyam önálló KISZ-életét.

Minden elsőéves csapat (23—25 van összesen), egy-egy KISZ-alapszervezet. Szeptember első napjaiban, amikor még nincs tanítás, minden csoport találkozik egy-egy felsőbb évessel, aki a KISZ-bizottság megbízásából a csoport instruktora.

Az instruktorok egész évben a csoportok mellett vannak, segítik munkájukat. Az instruktorokat a három kari vezetőség egy-egy tagja irányítja, akik közül az egyik a KISZ-bizottság I. évfolyamfelelőse.

Még tanévkezdés előtt építőtábort szervezünk az egész évfolyamnak. A nyári vakáció hónapjaiban, mindenki, aki felvételt nyert a következő tanévre, meghívólevelet kap a táborba. Ott már minden gólya találkozhat évfolyam-, illetve csoporttársával, patronáló tanárával, instruktorával.

Az első hetekben az instruktorok a csoportok vezetői. Ilyenkor mindenben elkel a segítség az első lépések megtételénél. Ők mutatják meg, hol kell felvenni az ebédjegyet, hol van ez, meg az a tanszék. Közben rengeteg programot szervez minden csoport, igyekszik mindenki megismerni társait és kialakítani a maga kis közösségét.

Szeptember elején az egész évfolyamnak egy akadályversennyel egybekötött kirándulást szervezünk, ahol rendszerint mindenki jól érzi magát.

Október közepére minden alapszervezet megválasztja saját vezetőségét, majd összeül az évfolyam küldöttértekezlete és évfolyamvezetőséget választ.

Ettől kezdve az I. évfolyam teljesen önálló, a karokkal egyenjogú egység a KISZ-ben.

Az instruktorok, a csoportok és évfolyamvezetőség mellett, már csak tanácsadóként, segítőként maradnak az év végéig.

Melyek is a KISZ fő feladatai az I. évfolyamon? Szeretnánk, ha az elsőévesek jól beilleszkednének az egyetemi életbe. Nem könnyű ez, hiszen más az életforma, más a kollégiumi élet, mások a tanulás követelményei, és módszerei, mások a lehetőségek és kötöttségek, mint amihez a középiskolások hozzászoktak. Célunk az is, hogy mindenki megalapozottan válasszon szakot az I. év végén, hogy oda kerülhessen, ahová szeretne. Mindezek érdekében működünk együtt, s tapasztalataink nagyon jók.

Lassan elkezdhetjük már a jövő évkezdés szervezését. Ott leszünk a felvételi bizottságokban, és keressük már a jövő évi instruktorokat, akik majd segítenek mindazon célok megvalósításában, amelyekről eddig szó volt. Kutattuk azt is, hogy mit lehet jövőre az eddigieknél még jobban csinálni, hogy elsőéveseink minél előbb otthon érezzék magukat az egyetemen, a KISZ-ben, s tudásuk legjavát nyújtsák tanulmányaikban.

Reméljük, sokan választjátok a mi egyetemünket, valamennyiőtöknek sikeres érettségit és felvételit kívánunk, reméljük, hogy e sorok olvasói közül minél többel találkozunk ősszel az egyetem folyosóin.

A KISZ szeretettel várja az új elsőéveseket!

Felvételi tárgyak

AKI A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEMRE JELENTKEZIK, ANNAK KÉT TANTÁRGYBÓL:

1. MATEMATIKÁBÓL,

2. TÖRTENELEMBŐL VAGY POLITIKAI GAZDASÁGTANBÓL KELL FELVÉTELI VIZSGÁT TENNIE.

A felvételi vizsgák tapasztalatairól

Beszélgetés az oktatási rektorhelyettessel

Az idei évben hozzánk jelentkezőknek bizonyára hasznos útravalóul szolgál, ha megtudnak egyet, s mást a tavalyi felvételikről. Erről kérdeztük az oktatási rektorhelyettest.

— Az elmúlt tanévben 941-en jelentkeztek egyetemünk nappali tagozatára, körülbelül ugyanannyian, mint az azt megelőző évben. A visszalépőket figyelembe véve, végül is 838-an felvételiztek, közülük 682-en sikeres vizsgát tettek. Ez annyit jelent, hogy a felvételin 5, illetve 10, vagy annál több pontot szereztek. Ezután került sor a ponthatár megállapítására, ami az általános szakon 15, a tanár A-szakon 15, a tanár B-szakon 14, tanár C-szakon 12,5 (8 jelentkező volt) pont volt. A nem tanári szak ponthatára fél ponttal alacsonyabb, mint az 1979-es év hasonló adata. Az eredmények a tanári és nem tanári szakosok pontátlagának közeledését jelzi.

A megfeleltek száma ponthatárig 478 felvételiző volt. Rendkívül kedvező az, hogy a megfeleltek közül, gyakorlatilag mindenkit sikerült felvenni, vagy átirányítani a főiskolára. Az utóbbi néhány évben jó rendszerré vált a főiskolákkal való együttműködés. Ennek eredményeként minden hozzánk jelentkező tehet olyan nyilatkozatot, hogyha megfelelt a felvételi vizsgán, tehát legalább 5 (illetve 10) pontot szerez, illetőleg eléri a ponthatárt, de helyhiány miatt elutasítják, hajlandó valamelyik főiskolára átmenni. Az elmúlt évben kb 50% nem élt ezzel a lehetőséggel, feltehetőleg azzal a „hátsó gondolattal", hogyha már felsőoktatási intézményt is megjelölnek, akkor kevésbé valószínű, hogy ide veszik fel őket. Ez nem így van. Csak ha valakit helyhiány miatt nem tudunk felvenni, nézzük meg, hogy jelentkezett-e máshová is. Átirányítást kért 1980-ban 495 felvételiző, ezek közül a PFSZ-re 263, a KKF-re 131 és a KVF-re 101 felvételizőt irányítottunk át.

A jelentkezettek közül körülbelül 35 százalék volt fizikai dolgozók gyermeke, a felvetteknél ez az arány 40 százalékkal emelkedik. Ebben minden bizonnyal közrejátszik a társadalomtudományi tárgyak erős, szelektáló hatása, s az egyetem éppen e tárgyaknál tudja — elsősorban a Stúdium Generálén keresztül — segíteni a fizikai származású gyerekeket.

— Milyen tanácsokat tudna adni azoknak, akik idén felvételiznek az egyetemre?

— A felvételi vizsgán nem leckét kell visszaadni. A történelemnél azt tudom tanácsolni, hogy amikor elolvasták, átnézték egy-egy korszakot, próbálják végiggondolni a különböző szituációkat, összefoglaló képet kialakítani erről az időszakról. Például a polgári forradalmak, áttekintése után ajánlatos végiggondolni: mikor, hol voltak ezek a forradalmak, melyek a főbb sajátosságai. A tananyagban mindezek különkülön szétszórtan vannak elhelyezve. Ugyanez a helyzet a politikai gazdaságtannál is, bele kell élni magunkat e tárgy logikájába.

A matematika írásbeli vizsga egybeesik az érettségivel. A szóbelin sem valamiféle „közgazdasági" matematikát kell tudni, hanem a középiskolás tananyagot kérjük számon. Ami sok felvételizőnél nehézséget okoz, a szöveges feladatok megoldása, amelyeknél több logikai érzékre van szükség.

— Több évig tartó folyamat zárult le egyetemünkön a közelmúltban: a képzéskorszerűsítés. Akik 1978-ban kezdték meg tanulmányaikat, azok számára mindez „történelem". Mégis arra kérem, foglalja össze röviden e korszerűsítési folyamat lényegét, főbb vonásait.

— Ahogyan a gazdaság fejlődik, úgy kell változtatni a gazdasági szakemberek képzésének is. Egyetemünkön közel hat évvel ezelőtt kezdődött el a nagy munka, amelynek lényegesebb vonása a korábbi képzési struktúra megváltoztatása. Átalakítottuk a szakokat, főleg ezek belső tartalma módosult, ami elsősorban a funkcionális képzés felé való eltolódást jelentette. Ezt a gazdaság igényei mellett az is szükségessé tette, hogy létre jöttek közgazdasági jellegű főiskolák és önálló intézménnyé vált a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Kara. Új munkamegosztást kellett kialakítani, s ez maga után vonta a szakok megváltoztatását is.

Erőteljesen az egyéni érdeklődésnek megfelelően bővítettük a hallgatók választási lehetőségeit, III. éves korukban úgynevezett alternatív tárgycsoportot választhatnak, az idén 25 tárgycsoport (alternatív blokk) indult. Ezek részben szakon belüli további specializálódást, részben szakok közötti ismereteket adnak, vagy pedig olyan tárgyak, melyek nem férnek be egy-egy szak profiljába.

A képzéskorszerűsítésnek az utolsó szakasza a vizsgarendszer korszerűsítése volt. Ennek gyakorlati bevezetését már megkezdtük. Ezzel kiépültek a keretek, de a képzés tartalmi részének korszerűsítése hosszan tartó folyamat.

KÜLÖNKIADÁS KÖZÉPISKOLÁSOKNAK

Egyetemünk patinás épülete

Nézd meg belülről is!

Kedves ismeretlen felvételiző!

Nem ismerlek

nem tudom a neved, nem tudom melyik iskolából jöttél, de egy már bizonyos, a mi egyetemünkön szeretnél továbbtanulni. Bizonyára érdekel, hogy mi is vár rád a felvételi vizsgán, mit kell tudnod, hogyan érdemes felkészülnöd. Azt szeretném, ha valamit tudnál majd hasznosítani azokból a tapasztalatokból, amelyeket a felvételi bizottság munkájában, illetve a középiskolásokkal való foglalkozások idején szereztem.

Legcélszerűbb lesz, ha végigmegyünk a felvételi tárgyakon.

Matematika

1. A felvételi anyag mindenkinek, tehát a közgazdasági szakközépiskolásoknak is egységes, noha a feladatok egy részénél választási lehetőség van kétféle példatípusra (gimnáziumban és szakközépiskolában végzettek részére). A példák megoldása alapján le lehet mérni, hogy a felvételiző mennyire ismeri a középiskolás matematikai anyagot. (A dolgozatok átlaga egy jeggyel jobb volt idén, az előző évinél.)

2. A „Felvételi tájékoztató a felsőoktatási intézményekről" című, évente megjelenő kiadvány tartalmazza az egyes felvételi tárgyak tematikáját, így a matematikáét is. Célszerű ennek a tematikának az ismeretében készülni a felvételi vizsgára.

3. A sikeres felkészüléshez ajánlható Denkinger Géza „Matematika" című segédkönyve, továbbá azok a könyvek, amelyek az előző évek felvételi példáit, illetve azokhoz hasonló feladatokat mutatnak be. (Például: Lukács Ernőné—Rábai Imre: Feladatok és megoldások.)

4. Felhívjuk a figyelmeteket arra, hogy matematikából a felvételin szóbeli vizsgát is kell tenni.

Történelem

1. Egyetemünk jellégéből adódóan a gazdasági-társadalmi vonatkozások kiemelése különösen a szóbeli vizsgákon a pályaalkalmasság szempontjából nélkülözhetetlen.

2. Általános tapasztalat, hogy a felvételizők jelentős hányada a tesztkérdéseknél világosabban felismeri, mit tudott, illetve mit nem tudott megoldani, ezzel szemben az úgynevezett esszékérdések esetében ritkán fordult elő, hogy valamilyen választ ne próbáltak volna megfogalmazni, még akkor is, ha a kérdezett téma korszakát sem tudták felismerni. A történelemtananyag legfontosabb részét a legújabb kor történelmét, nagyon hiányosan ismerik a felvételizők.

3. A felkészülés legfontosabb részét a történelmi események elemző, logikai megközelítése adja.

4. Az ok-okozati összefüggések mellett természetesen az eseménytörténeti rész ismerete csak a szélesebb körű általános tájékozottságot bizonyítja, de nem pótolja az elvi összefüggések ismeretét.

5. Ne ess abba a hibába, hogy tények helyett számokat magolsz be, s ezzel terheled a felvételi bizottságot is! A történelem eseményeinek érzelmi megközelítése nem számít hibának, sőt a pártosság elengedhetetlen követelmény, túlzásba vinni azonban nem szükséges.

Politikai gazdaságtan

A politikai gazdaságtan írásbeli felvételi tételeknél a kérdések a tananyag lényeges részeit átfogják elsősorban az elsajátított ismereteket kérik számon, de bizonyos kérdések megválaszolásakor szükség van a megszerzett ismeretek alkalmazására is.

1. Elsődleges fontosságú annak megértése, hogy bemagolt, mechanikusan átvett ismeretekkel boldogulni a felvételi vizsgán nem lehet. Döntő szempont a lényegi összefüggések biztos ismerete, az alapfogalmak pontos és precíz kezelése.

2. A logikus gondolkodás bizonyítására, a gondolkodtató összefüggésekben való jártasság kipróbálására igen alkalmas a termelékenység vagy a vásárlóerő változásait követő helyzetek elemzése.

3. Az előbb elmondottak alátámasztására nézzünk meg néhányat a szóbelin előforduló kérdések közül:

a) Mi az oka az áru két sajátosságának? b) Hogyan függ össze az árutermelés létezésének feltételeivel az árutermelő munka kettős jellege? c) Mikor állhat elő az az eset, hogy a nominálbér emelkedik és a reálbér csökken? ... stb.

A politikai gazdaságtan és a történelmi írásbeli dolgozatok egységesítésének eredményeként nőtt a szakközépiskolában végzettek, s ezáltal a fizikai származású tanulók felvétele.

Az elmúlt évekhez képes emelkedett a hozott pontok átlaga 8,1-ről a történelemből 8.5-re, politikai gazdaságtanból 8,43-ra.

Remélem, ezzel a néhány gondolattal sikerült némi segítséget nyújtanom felvételi vizsgádhoz.

Egy negyedéves

Az egyetemista költségvetése

kategória	Egy családra jutó havi jövedelem	Szociális támogatás
I.	900 Ft alatt	havi 400-600 Ft
II.	901-1250 Ft	havi 300-500 Ft
III.	1251-1600 Ft	havi 150-350 Ft
IV.	1601-2200 Ft	havi 100-200 Ft
V.	2201-3200 Ft	
VI.	3200 Ft felett	

(1. sz. táblázat)

Az egyetemre kerülő hallgatók jelentős része otthonától távol tanul, önálló lesz. Ez az önállóság azt is jelenti, hogy magának kell egyensúlyt teremtenie pénzügyi bevételei és kiadásai között. A pénzből azonban sosem elég, ezt minden öregdiák tudja, ezért rövidesen összefoglaljuk az egyetemista költségvetésének legfontosabb tételeit.

Először is tisztáznunk kell a szociális kategória fogalmát. Bármely hallgató szociális kategóriáját a család jövedelméből az egy főre jutó havonkénti átlagos összeg szabja meg, amit a jövedelemigazolási lapon kell feltüntetni. VI. kategória 3200 forint — felett. A jövedelemigazolási lapokon kimutatott kategóriáktól indokolt esetben a hallgató csoportjának és ösztöndíjbizottságának javaslatára engedéllyel el lehet térni. Ennek megfelelően a tényleges kategóriához képest lehet „lejjebb" és „feljebb" is sorolni a hallgatókat.

Bevételek

Az egyetemista-költségvetés bevételének oldalán a következő forrásokat jelölhetjük meg.

1. Rendszeres szociális támogatások, 2. tanulmányi ösztöndíj, 3. otthoni támogatás, 4. alkalmi munkáért járó bér.

Szociális támogatásban és ösztöndíjban minden hallgató részesülhet. Ezek célja, hogy jobb tanulmányi eredmény elérésére ösztönözzenek, illetve támogassák az alacsony jövedelmű szülők gyermekeit. A pénzbeni és természetbeni támogatásokat a hallgatók szociális körülményei alapján a kategória besorolásának megfelelően adják.

Az áremelkedés következtében 1980-ban felemelték a szociális kategóriák határait, amely nagyon fontos, hiszen ez szolgál az összes juttatás alapjául (1. sz. táblázat).

Természetesen változtak a térítési díjak is, mégpedig az alábbiak szerint (2. táblázat):

Az V—VI. kategóriás hallgatók kedvezményes juttatásban nem részesülnek, számukra a juttatások önköltségen válthatók meg. A rendszeres pénzbeli támogatás konkrét összegének meghatározásánál, mind az ösztöndíj, mind az állami támogatás odaítélésénél a KISZ javaslatot tehet a dékán felé a keretösszegek elosztására.

A tanulmányi ösztöndíj elosztása nem változott, az egy főre tervezhető összeg azonban növekedhet (3. sz. táblázat).

Az OM utasítása szerint évente 12 hónapon át 1979. július első napjától kezdődően a felsőoktatási intézmények hallgatói jövedelemkiegészítő pótlékban részesülnek, melynek összege havi 180 forint.

Tehát kategóriától, tanulmányi ösztöndíjtól függetlenül minden hallgató jogosult erre a pótlékra, ellentétben a 60 forintos úgynevezett húspénzzel, amelyet csak az a hallgató kap, aki vagy szociális, vagy tanulmányi ösztöndíjra jogosult.

Ezenfelül albérleti segélyt kapnak azok a vidéki hallgatók, akik saját hibájukon kívül nem kaptak kollégiumi elhelyezést. Rendívüli szociális segélyt kérhetnek az arra rászorulók félévenként egyszer.

Tanulmányi ösztöndíj csak II. félévtől esedékes, összegét az előző félévben elért átlageredmények alapján adják.

Aki nem éri el a 3,51-et, az egy félévre kategóriájának és tanulmányi átlagának megfelelő összegű tandíjat fizet. 3,00 és 3,5 közötti eredményre is adható 100 forint ösztöndíj, de csak kivételesen, ha a hallgató ezt az eredményt kellő szorgalommal érte el. Ilyen ösztöndíjakat főleg az alsóbb évfolyamokon juttatnak.

Kiadások

Egyetemünk „házi ösztöndíj-politikájában" a differenciálás szempontjait igyekszünk érvényesíteni. Különbséget teszünk a karokon belül az évfolyamok között, alsóbb évfolyamokon az alapozó tárgyak tanulását, felsőbb évfolyamokon az intenzív oktatási formába való bekapcsolódást ösztönözve. A legjobbak számára a népköztársasági ösztöndíj — havi 1200 forint — már önálló keresettel is felér.

A kiadások is négy csoportba oszthatók. 1. Ellátási költségek, 2. lakásköltség, 3. ruházkodási költségek, 4. időszakos költségek.

A ruházkodási költségek konkrétan nem jelölhetők, az igényeknek és lehetőségeknek megfelelően kell számolni velük.

Az időszakonkénti költségeket a félév elején jelentkező kiadások, füzet, tankönyv beszerzése, beiratkozási, biztosítási díj stb. jelentik.

Megállapítható, hogy jó tanulmányi eredmények mellett a megélhetés — ebbe a ruházkodás is beleértendő — az alsóbb kategóriások esetében nem jelent nagyobb problémát, és fokozott otthoni támogatásra csak a III—IV. kategóriásoktól fölfelé van szükség. Mindent egybevetve, a tanulás az egyetemi évek alatt, ha olykor bizonyos lemondás árán is, de megfizethető.

Vizsgaeredmény	1 főre tervezhető havi ösztöndíj
4,51-5,00	475
4,00-4,50	325
3,51-3,99	250

(3. sz. táblázat)

	Egy családtagra eső jövedelem alapján I. 0-900	II. 901-1250	III. 1251-1600	IV. 1601-2200	V. 2201-3200
A. Diákotthoni elhelyezés m. ebéd+vacsora	190	240	390	640	840
B. Diákotthoni elh. nélkül ebéd pesti+	114	150	210	315	390
ebéd, vacsora vidéki	204	270	375	555	675
Rendszeres pénz támogat.	400-600	300-500	150-350	100-200	-

(2. sz. táblázat)

Ez a vizsga az egyetem kapuja

Utólag úgy tűnik, hogy a tavalyi felvételin a történelem volt a helyosztó tantárgy. Matematikából mindenki gyakorolta a példamegoldást, s a felkészültség meghatározta, ki, mire képes. A történelemteszt meglepetést okozott, s ez sokaknak igen keserű meglepetés volt, ebből adódóan a megszerzett pontszámok általában jócskán alatta maradtak a gimnáziumi érdemjegyeknek.

Talán ezért is volt külön öröm, hogy az egyik bizottságnál történelemből egy számomra eddig ismeretlen módszerrel szóbeliztek a diákok. Nem húztak tételt, nem a legkedvesebb korszakukról beszéltek, még csak nem is az írásbelin elkövetett hibáikat kellett kijavítaniuk. A tananyagból kaptak kérdéseket, csak nem az eddig megszokott módon.

Egy lány jellemzésében az áll, hogy jó kalkulációs képessége van, jól tud beosztani (gondolom pénzt, időt, ilyesmit). Ebből adódik a kérdéskör; beszéljen arról, hogy a társadalom egyes meghatározott rétegeiben élőknek milyen esélyeik voltak a kalkulálásra Magyarországon, például 1815-ben, 1848-ban, 1919-ben, 1929-ben, '33-ban és miért. Ebben a kérdésben nemcsak az a szokatlan, hogy nem követi szigorúan a középiskolás anyag tárgyalását, hanem az is, hogy bizonyos események történelmi ismeretét megkívánja a válasz, ugyanakkor a gazdaságtörténeti háttér, a közgazdasági hajlam után is tapogatózik. Van, aki egy-egy korban egymás mellett élő területek, kultúrák, országok bemutatását kapja feladatul, van, akinek egy-egy város, vagy állam jelentőségét kell bemutatnia a történelem különböző korszakaiban.

Ezek a kérdések váratlanul érik a felvételizőket, zavarba jönnek, és tisztelet a kivételnek, nincsenek abban az állapotban, hogy ésszerűen gondolkodjanak, vagy céltudatosan emlékezzenek a megtanult anyagra. A többség a barátságos, segítő kérdésekre, a gondolkodásra bátorító biztatásra megnyugszik, de látszik rajtuk, kifelé menet, hogy nem tudják a teljesítményüket megítélni, s ez bizonytalanná teszi őket.

Érkezik egy fizikuscsemete, neki a nagy fizikusokat kell térben és időben elhelyeznie. A régiekkel nincs is különösebb baj, de Werhner von Braunnal nem tud mit kezdeni. Van olyan feladat, hogy elhangzik néhány országnév, s az a kérdés, mi fűzi őket össze. A bizottság többi tagja is töri a fejét, a helyes válasz nem is olyan könnyű. Például: Anglia, Norvégia, Belgium (mindahány tagja az Európai Gazdasági Közösségeknek), Anglia, Spanyolország, Svédország (mindegyik királyság), Ausztria, NSZK (mindkettő szövetségi köztársaság, kormányzó pártja a szociáldemokrata) stb.

Nem könnyebb feladat az sem, ha híres történelmi személyiségek birtokszerzésének vagy birtokvesztésének okára, módjára kell a jelöltnek rájönnie, vagy a magyar tanácsok történetét kell összehoznia.

Emellett szükség esetén természetesen hagyományos kérdések is sorra kerültek a szóbeli során. Ez a módszer nagyon igénybe veszi a kérdező oktatót is, hiszen egy-egy kérdésre általában több helyes válasz is elképzelhető, s szerencsés esetben párbeszéd vagy vita is kialakul, ha eltérőek az álláspontok. Nyilván, voltak a felvételizők között olyanok, akik jobban örültek volna a tételhúzásos, elmondós vizsgának.

Pedig ez a vizsga ilyen formában valóban az egyetem kapuja, sejteti, hogy ez valami más, nehezebb, de izgalmasabb is, mint a középiskola. Ezért tartom különösen értékesnek ezt a vállalkozást.

Mozgalmi élet a Közgázon

A SZERVEZETI FELÉPÍTÉSNEK az a célja és a szervezési munkának az a feladata, hogy a szervezet működéséhez a lehető legjobb feltételeket biztosítsa. E feladatokat végső soron az alapszervezetekben kell megvalósítanunk, mégpedig olyan létszámú alapszervezetekben, ahol lehetőség van arrra, hogy az alapszervezet egésze közös munkát végezzen, ismerjék meg egymás jó és rossz oldalát, hogy együtt dolgozzanak közös céljaikért. Éppen ezért nem mindegy, hogy hány fő van az alapszervezetben. Úgy véljük, hogy ezeknek a feladatoknak a megoldására úgynevezett „kis" alapszervezeteket (15—20 fő) célszerű kialakítani. (A KISZ KB határozata értelmében az alapszervezeteket fel kell bontani ilyenekre. Nálunk már régen ilyen alapszervezetekben végezzük a munkát.)

Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az egyetem oktatási felépítése lehetőséget ad erre, hiszen egy-egy állami csoport is körülbelül ilyen létszámú. Ugyanakkor nagy nehézséget okoz, hogy a szakosodás miatt ezek a csoportok újra felbomlanak. Ez megnehezíti azt, hogy valóságos közösséggé váljanak.

Egyetemünk több mint kétezer hallgatója és KISZ-tagoktatója, valamint dolgozói alapszervezetekben dolgozik.

A hallgatói és oktatói alapszervezetek közvetlen irányítását tizenegy KISZ-vezetőség végzi. Az I. évfolyam a 9 szak (karonként 3 szak) és az oktatók alapszervezeteit összefogó vezetőségek 7—9 tagúak (kivéve az oktatóit, amely öttagú). Az egyetemi KISZ-munka irányítását két küldöttértekezlet között a tizenhárom tagú KISZ-bizottság végzi.

Természetesen a KISZ-bizottságban helyet kapnak a szakvezetőségek titkárai, az I. évfolyam és az oktatói KISZ-szervezet titkára állandó meghívott a bizottsági üléseken. Egyetemi küldöttértekezleteket évente legalább egyszer kell tartani.

A küldöttek mandátuma az év során megmarad, s így a küldöttértekezlet bármikor összehívható. Ezzel is segítheti, ellenőrizheti az új bizottság munkáját, megszabja egyetemünk KISZ-szervezetének irányvonalát.

NEM FOGLALKOZTUNK MÉG az egyetemi KISZ-szervezetnek horizontális felépítésével. Ide tulajdonképpen a különböző szakbizottságok tartoznak. Az a véleményünk, hogy a KISZ-munka gyújtópontja az alapszervezet. Azt szeretnénk elérni, hogy mindenki végezzen munkát az alapszervezetében, vállalásokat itt kell tenni, a vállalást az alapszervezet fogadja el, itt értékelik a tagok munkáját, itt ismerik legjobban egész tevékenységét, az egész embert. Az alapszervezet azonban nem képes speciális területek ellátására, mindenki egyéni érdeklődésének megfelelő munkát nem tud folyamatosan adni. Ez a lehetőség és egyben szükségszerűség hozta létre a szakbizottságokat.

Ilyen szakbizottságok: a Stúdium Generale; a Szakmunkástanuló Intézeteket Patronáló Szakbizottság; a Marxista Diákakadémia, az Építőtábori Szakbizottság, az AIESEC Szakbizottság, hogy csak néhányat említsek. Egyikről-másikról biztosan hallottatok már, hiszen a stúdium, az MDA és a KPVCS is középiskolásokkal foglalkozik. Nyaranta két nemzetközi építőtábort szervezünk Miskolcon és Barcson, ahol szovjet, NDK-, lengyel, bolgár diákokkal táborozunk. Lehetőség nyílik az ÉT Szakbizottság szervezésében ugyanezen külföldi országokban is részt venni a nemzetközi kapcsolataink által szervezett építőtáborokban. Az AIESEC a közgazdász hallgatók nemzetközi szakmai szervezete. Az elmúlt évben 30 hallgatónk vett részt szocialista és tőkésországok vállalatainál szakmai gyakorlaton. Erről tudni kell azt is, hogy III. és IV. éves hallgatók pályázhatnak ezekre a gyakorlatokra, mivel a szigorú kiválasztás bizonyos szakmai járatosságot feltételez. A szakbizottságok tevékenysége nagyon fontos. Munkájukkal kiemelt társadalmi és politikai feladatokat látnak el, melyekkel a budapesti és az országos KISZ-életben is szerepet játszanak. A lényeg az, hogy biztosan talál mindenki kedvérevalót, s itt hasznos munkát tud végezni.

Sok mindenről nem esett szó e rövid ismertetésben. Reméljük azonban, hogy a többi cikk segítségével sikerült képet kialakítani egyetemünk KISZ-szervezetéről.

Az instruktorok, akik a nyakukba veszik az elsősök gondját

A tanulmányi érdekvédelmi és érdekképviseleti rendszer

A KISZ-szervezet érdekképviseleti és érdekvédelmi lehetőségei és feladatai az egyetemeken általában nagyobbak, mint a középiskolákban. Így van ez nálunk is, ahol a KISZ-szervezeten belül e tevékenységnek saját szervezeti keretei vannak.

Mivel az egyetemi (állami) fórumokon való képviseletről van szó, e szervezeti keretek az egyetemi KISZ-szervezet felépítése mellett — az egyetem állami szervezetéhez alkalmazkodnak:

Az egyes tanszékeken tanszéki képviselők dolgoznak. A diákképviselet kiemelkedő jelentőséggel bír a szakok képzéséért felelős, úgynevezett tanszékeken.

A tanszéki képviselők — akiket a szakvezetőségek bíznak meg alapszervezeteik beleegyezésével —, a saját karukon működő kari képviseleti tanácsoknak az irányítása és ellenőrzése alatt dolgoznak.

Az érdekvédelmi, -képviseleti munka legmagasabb szintű szerve a képviseleti tanács,

amely segíti és ellenőrzi a kari képviseleti tanácsok munkáját. Az egyetemi és kari képviseleti tanács (amelyek KISZ-szervek), nem önálló testületek, a KISZ-bizottság, illetve a kari vezetőségek mellett, ezek felelősségével működnek, feladatuk az egyetemi, illetve kari szintű tanulmányi érdekképviseleti és érdekvédelmi munka összehangolása és irányítása (egyébként e szervezetek irányítják a szociális érdekvédelmi és -képviseleti munkát is.)

A KISZ-szervezetet az egyetemi tanácsban (az egyetem legmagasabb fóruma), három választott hallgató képviseli és a KISZ-bizottság titkára, a kari tanácsokban (amelyek az egyes karok legmagasabb állami fórumai), szintén három választott képviselő és a kari KISZ-titkár képviseli.

Milyen érdekvédelmi, -képviseleti feladatok ellátását szolgálja ez a szervezet?

A tanulmányi képviseleti munka célja az, hogy a hallgatók (de épp így a tanárok, az egész egyetem) érdekében a tanulmányi és az oktató-nevelő munkának tartalmi és formai továbbfejlesztésében, magasabb színvonalra emelésében segítsen, együttműködve az egyetemi párt- és állami szervekkel.

Ez az egyes szinteken természetesen más-más módon jelentkezik; a tanszéki képviselők a tanszék operatív, mindennapi tevékenységéhez kapcsolódó kérdések, esetleg a hallgatókat érintő távolabbi tanszéki tervek megvitatásában vesznek részt a hallgatóktól kapott információk, vélemények alapján.

A kari és egyetemi tanácsokban a hallgatók már általánosabb, nagyobb időtávlatú az egész kart, illetve egyetemet érintő kérdések megvitatásában vesznek részt, a következő évi tantervek kidolgozásától kezdve az egyetemünkön lezajló oktatáskorszerűsítés távlati terveinek kidolgozásáig, egyetempolitikai kérdésektől a szervezeti kérdésekig mindazon problémák megtárgyalásában, amelyek közvetlenül, vagy közvetve, most, vagy csak évek múlva érinteni fogják az egyetemi hallgatóság tanulmányi munkáját.

Persze, a szintek nem válnak el egymástól élesen, hanem egymás munkáját segítik. **Az egyetemi és kari tanácsok 20—30 tagja közül 4 képviseli a diákokat.**

Ez azonban nem azt jelenti, hogy felesleges a munkánk, úgyis kisebbségben vagyunk. Ugyanis e fórumokon nemcsak a szavazás a lényeg, hanem az üléseket előkészítő munka és az üléseken folyó vita is, melynek során általában ki szokott alakulni valamilyen közös álláspont, hiszen az elmondottak értelmében oktatók és hallgatók közös problémáiról és érdekéről van szó.

A hallgatói képviselők feladata az, hogy a hallgatóság szempontjából világítsák meg a problémákat, alaposan felkészülve fejtsék ki és védjék meg álláspontjukat.

Ha ez sikerül, akkor — tapasztalataink szerint — e fórumokon elfogadják véleményünket, súlya, befolyása van a KISZ-szervezet, a hallgatóság képviselőinek.

Ebből az is kiderül, hogy a képviseleti munkának csak az egyik, igaz nélkülözhetetlen részét jelenti az egyetemi és kari tanácson való részvétel. A másik és lényegesebb része az ülésekre való felkészülés, a hallgatói képviseleti tanácsokban, KISZ-vezetőségekben és magukban az alapszervezetekben végzett információs és véleménykérő, illetve azt feldolgozó munka, az oktatók, tanszékvezetők, más állami vezetők megkeresése a problémáinkkal, a képviseleti munkáról való visszajelzés az alapszervezetek felé, egyszóval a képviseleti fórumokon kívül folyó tevékenység.

Sajnos, egyetemünkön az a sajátos helyzet alakult ki, hogy **a képviseleti munka adta lehetőségekkel a meglevő szervezeti keretekkel mi magunk nem tudunk kellően élni.**

Bár összegyetemi és kari szinten viszonylag folyamatos, eredményes munka folyik, de ezt megnehezíti, hatékonyságát csökkenti a tanszéki képviselők gyakran esetleges, akadozó tevékenysége és méginkább az, hogy a képviseleti munkára választott, vagy ezzel megbízott hallgatók meglehetősen elszigetelten dolgoznak a KISZ-szervezet egészétől, az alapszervezetektől, nehézkes az információáramlás, csak kevés embert lehet egy-egy feladat elvégzésére mozgósítani, kevesen veszik a fáradságot problémáik megoldására, javaslataik, ötleteik kidolgozására, orvoslására a képviselet útján, vagy esetleg más módon.

Tehát mindezekből — a tanszéki képviselők kiválasztásánál jelentkező problémákból éppúgy, mint az előbb említett hiányosságokból az derül ki, hogy

— főleg az alapszervezetek — eléggé mellékes területként kezelik az érdekvédelmi, -képviseleti munkát. Pedig az egyike a legfontosabb munkaterületeknek az egyetemi KISZ-szervezet életében.

Ezek tehát a képviseleti rendszer főbb elemei és problémái. Tennivalók az egyetem új elsőéveseire is várnak, akik e munkába — amely az aktív közéleti szereplés, a demokratizmusra nevelés, jogaink és kötelességeink vállalásának is jó iskolája —, már az egyetemre kerülésükkor bekapcsolódhatnak, ugyanis a képviseleti rendszer — a tanszéki képviselők révén — már elsőben is működik.

Kollégiumaink

Az egyetem hallgatóinak több mint a fele vidéki. Az egyetem igyekszik valamennyiüknek kollégiumi elhelyezést biztosítani. Négy kollégiumunk van, amelyekben közel kilencszáz hallgató lakik.

Az első évfolyam hallgatóit, a törökbálinti, vagy ha elkészül, a Ráday utcai kollégiumban helyezik el, négyágyas szobákban. Az évfolyam KISZ-vezetése, a kollégium diákbizottsága és nevelői, a szakkollégium patronálása az utóbbi években jó szakmai-kulturális-politikai rendezvényeket, aktív közösségi életet teremtett. A tanulás feltételei biztosítottak; az elsős kollégisták együttléte (a tananyag ekkor még azonos) a gyakori konzultációs lehetőségek igazi diáklégkört teremtenek. Az épület melletti sportpályákon szinte mindenfajta sportolásra lehetőség nyílik.

Az első év után a hallgatókat a budapesti Veres Pálné utcai, illetve a Makarenko utcai kollégiumba helyezik át. Mindkét kollégium megfelelően felszerelt, a Makarenko utcai épületben található a korszerű eszközökkel felszerelt Nyelvi Intézet, valamint a hagyományokkal rendelkező Pince Klub.

Az utolsó költözködésre másodév után kerül sor, akkor már a 400 személyes, modern Kinizsi utcai kollégiumba. A két hétemeletes blokk minden emeletén 29 ember lakik, kétszemélyes szobákban. Valamennyi emelethez külön mosdó, fürdőszoba és konyha tartozik. A kollégiumnak komoly könyvtára, olvasóklubja, tévészobája, korszerű tornaterme és pinceklubja van.

A kollégiumi életet azonban nemcsak az elhelyezkedés körülményei határozzák meg. Az egységes szervezeti rendszerben az egyetemi vezetés tölti be az irányító szerepet. A kollégiumok belső irányítása kettős. Egyrészt választott igazgató és két-három nevelőtanár, másrészt diákbizottság dolgozik mindenütt. A megalakuláskor a kollégium lakógyűlése választja meg a DB-t és a nevelőtanárokat.

Minden szervezeti, felvételi és fegyelmi ügyben ez a testület dönt. A kollégisták alapközösségeket képeznek, szakok, érdeklődési kör, szobaközösség alapján. Az alapközösség részt vállal a kollégium egészének tevékenységéből, évenként értékeli tagjainak tanulmányi és fegyelmi helyzetét, főbb munkaterületeit a hallgatók igényei, az alapközösségek érdeklődése határozza meg. Kötetlen formájú KISZ-szervezetek, melyeknek munkáját nem a rendezvények száma, hanem minősége jellemzi. Az alapközösségek küldöttei döntenek azokban az ügyekben, amelyek valamennyi kollégiumi tagot érintenek.

Kollégiumi csendélet

Egyetemünk

A pénzügyi képzés célja és rendszere

A PÉNZÜGYI KÉPZÉST a népgazdaság mindenkori igényeinek megfelelően alakítjuk ki, illetve fejlesztjük tovább. Az oktatás rendszerének kiépítése során abból indultunk ki, hogy a pénzügyek a termelési eszközök társadalmi tulajdonán alapuló gazdaságban a mozgások és pénzkapcsolatok összességét foglalják magukba. A szocialista gazdaságban a pénzügyek körébe tartozik a pénz forgalombahozatala (kibocsátása, termelése), mozgása, leülepedése a népgazdaság különböző területein, a pénzalapok létrehozása és felhasználása, majd a pénznek a forgalomból való kilépése (létezésének megszűnése).

A gazdaságirányítás adott rendszeréből következően a pénzügyek funkciója: a gazdasági élet által meghatározott céloknak megfelelő szabályozás: a gazdasági folyamatoknak pénzfolyamatokon keresztül történő elemzése, ellenőrzése; valamint az elemzések alapján újabb döntések előkészítése.

Az indirekt gazdaságirányítási rendszerben a népgazdasági tervek közvetítésének alapvető eszközei pénzügyi eszközök, ugyanakkor a gazdálkodó egységek szintjén hozott minden döntés valamilyen formában pénzügyi döntést is jelent és pénzügyi következményekkel jár. A pénzügyi funkció tehát a gazdasági élet minden terület konkrétan meghatározott jellegénél fogva lehet makroökonómiai és mikroökonómiai (tehát egységre vonatkozó) tevékenység.

Nem kell külön hangsúlyozni, hogy a két szféra kölcsönös összefüggései nyilvánvalóak, hiszen a makroökonómia szintjén hozott minden döntés az egyes gazdasági egységek tevékenységét, gazdasági döntéseit befolyásolja, az egyes gazdasági egységek elszigetelt döntései viszont (szándékolt vagy nem szándékolt) népgazdasági hatásokkal járnak. Ezért fontosnak tartjuk, hogy a pénzügyszakos hallgató egyaránt jártas legyen mikro- és makroszintű problémák elemzésében.

A MINDEN PÉNZÜGYI szakos hallgató kötelező pénzügyi főtárgyának neve: „Pénzügytan". Ez tartalmazza:

— A pénzrendszerek történeti áttekintését, a modern gazdaság pénzelméletét, külön kiemelve a szocialista pénzelmélet és a devizaárfolyamelmélet; továbbá az arany szerepének alakulását a klasszikus kapitalizmus korától napjainkig: „Pénzelmélet" — féléves kurzus.

— A vállalati döntések körét meghatározó pénzügyi szabályozók rendszerének összefoglaló leírását, valamint olyan módszerek ismertetését, amelyek segítik a helyi vállalati jövedelempolitika, bérpolitika, árpolitika, beruházási politika stb. kialakítását; „Vállalati pénzügyek" — féléves kurzus.

— A hitel-, a pénz- és devizaforgalom, a banküg elméletének ismertetését, valamint annak összefoglalását, hogy milyen szempontok figyelembevételével célszerű a monetáris politikát kialakítani és milyen eszközökkel valósítható ez meg: „Pénzforgalom és hitel" féléves kurzus.

— Az állami pénzügyek elméletének ismertetését, a költségvetési rendszer leírását, valamint a költségvetési döntések körének és eszközeinek összefoglalását: „Költségvetés gazdaságtana" — féléves kurzus.

— A gazdaság- és pénzügypolitika célrendszerének kialakítását meghatározó szempontok leírását, a célok elérését biztosító hitelkölt-ségvetési és devizapolitikai eszközök egymással harmonizáló rendszerének összefoglalását: „Pénz és pénzügyi politika" — féléves kurzus.

— A fentieken kívül hallgatóink még a „Vállalati árpolitika", „Pénzügyi döntések", „Pénzügyi jog", „Beruházási politika", „Pénzügyi matematika", valamint „Pénzügyi információrendszer" elnevezésű kötelező tárgyakat hallgatják (valamennyi egy féléves).

Ezenkívül az egyetemi oktatás továbbfejlesztésének már elfogadott irányelvei szerint valamennyi hallgatónk alternatív blokkokat és alternatív tárgyakat választhat.

A TÖBB TÁRGYBÓL összetevődő alternatív blokk választásával a hallgatók valamely, speciális érdeklődési körének vagy már kiválasztott életpályájának megfelelő szakterületen szerez speciális képzettséget. Hallgatóink egyaránt választhatnak nem pénzügyi jellegű „blokkokat", és pénzügyi jellegűeket; az utóbbiak között lesznek előreláthatólag a következők:

— Népgazdasági ágak pénzügyei, Költségvetési ágazatok pénzügyei, Bankpolitika és bankműveletek.

A blokkokon kívül alternatív pénzügyi tárgyként hallgatóink a következőket választhatják: Az egyensúly szabályozásának egyes kérdései, Biztosításügy, Tőkés vállalatok pénzügyei.

A hallgatók a választott alternatív blokkokkal összhangban választják meg szakszemináriumi témájukat is, amelyből — a szakszeminárium vezetőjének irányítása alatt — diplomadolgozatot készítenek.

A pénzügyi szakon végzettek elhelyezkedhetnek a pénzügyi apparátuson belül (Pénzügyminisztérium, Magyar Nemzeti Bank stb.), illetve a tanácsok és vállalatok közgazdasági, pénzügyi, beruházási stb. osztályain.

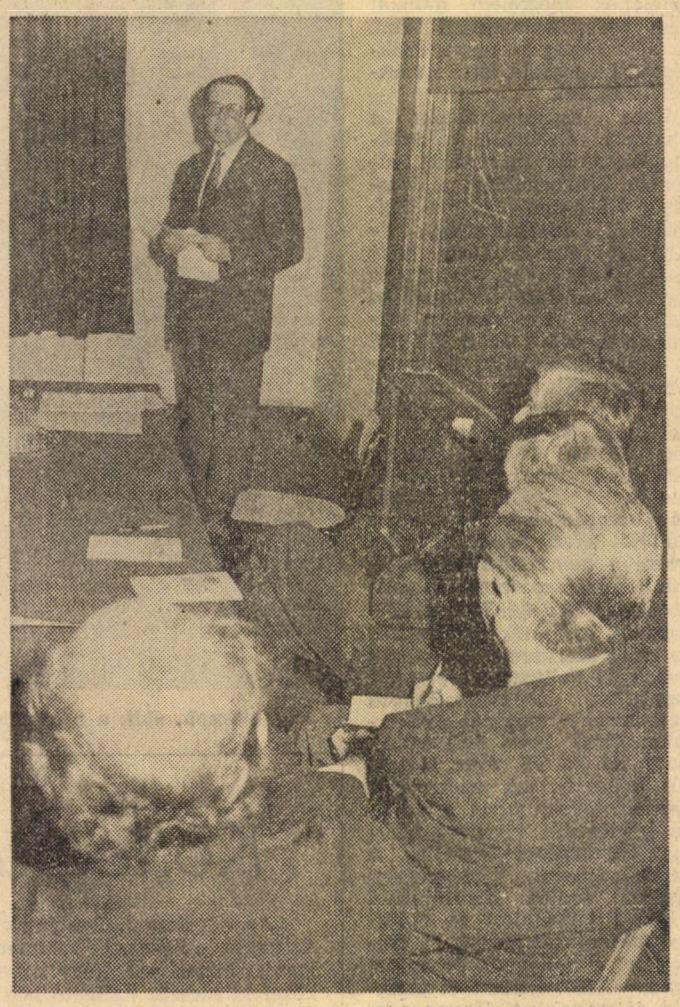

Egyetemünkön oktat Kornai János is

Új típusú tanárképzés

Az egyetem átfogó reformjával párhuzamosan kidolgoztuk a tanárképzés szükségesnek bizonyult átalakítását is. Az egyetem előterjesztése alapján az Országos Oktatási Tanács 1975-ben hozott határozata szerint az 1976/77. tanévtől kezdődően *három tagozaton történik felvétel a tanári szakon, már az első évtől kezdődően a következő szakirányokba:*

A) gazdaságtudományi tagozat

B) információelméleti és feldolgozási tagozat.

C) kémiai-áruismereti tagozat.

A középiskolai oktatás újólag felmerült követelményeinek megfelelően *arra törekszik a képzés említett reformja, hogy a közgazdasági tudomány szélesebb területén átfogó elméleti ismeretekkel felvértezett, egyidejűleg pedig valamely részterületen alaposabb szakmai és módszertani ismeretekkel rendelkező tanárokat képezzünk. Ezt a kötelező és szabadon választandó tantárgyak célszerű kombinálásával érjük el.* Ezért a képzésben *nagy szerepet játszanak az alternatív tantárgyak.*

A képzés ideje — a többi tudományegyetemen folyó tanárképzéshez hasonlóan — *öt év.* Ezt az indokolja, hogy a tanárjelöltek *az utolsó évben* két féléven keresztül lényegében *már a gyakorló iskolában végzik nevelési-oktatási gyakorlatukat* (heti 14 órában), s az első évtől kezdődően gyakorlati kapcsolatot tartanak fenn pedagógiai tanulmányaikkal kapcsolatban a szakközépiskolásokkal. Megfigyeléseket, vizsgálódásokat végeznek, és segítik az iskolák tanulóközösségének munkáját.

A beiskolázás a tanári szakra a felvételi vizsgákon már az első évben megtörténik. Természetesen módot ad az egyetem arra is, hogy megfelelő különbözeti vizsga letétele esetén — *a későbbiek során is, de legkésőbb az ötödik félév elején azok is bekapcsolódhassanak a tanári szakra, akikben a felvételkor még nem érlelődött meg ez az elhatározás.*

Az A- és B-tagozat hallgatóinak a képzése kizárólag a közgazdasági egyetemen folyik. A C-szakosok kémiai képzésben viszont együttműködnek az ELTE természettudományi karával.

Az e szakon végzett tanárokra számot tart minden olyan szakközép- és szakiskola, amelyben szükség van a kémia és az áruismeret oktatására.

Az A- és B-szakon végzett hallgatók zöme közgazdasági szakközépiskolákban, más részük pedig kereskedelmi és egyéb szakközépiskolákban nyer alkalmazást, a politikai gazdaságtan, a közgazdasági elmélet, a számvitel, statisztika, pénzügy stb. tanáraként.

Örülnénk, ha már az első évtől kezdve minél többen jelentkeznének a tanári szakokra, hiszen ma már nemcsak a középiskoláknak van szükségük pszichológiailag jól képzett tanárokra, hanem a főiskolák és egyetemek is arra törekszenek, hogy oktatóik kitűnő szakmai ismereteik mellett megfelelő pedagógiai képzéssel is rendelkezzenek. Emellett világszerte folyamatban van a pedagógia kiterjeszkedése térben és időben egyaránt. A pedagógia és pszichológia betört az üzemek, vállalatok kapuján is. A permanens művelődés körülményei között a pedagógiai képzés a vezetőképzés integráns részévé válik az élet minden területén.

Közlekedési—szállítási szak

A szak a közlekedési vállalatok, a közlekedés közép- és felső szintű irányító szervei, a közlekedési kutató intézetek, valamint a jelentős szállítási tevékenységet végző, nem közlekedési vállalatok számára képez közgazdászokat, akik alkalmasak a közlekedési-szállítási tevékenység elemzésére, irányítására, tervezésére, szervezésére. A szakon belül mód nyílik a hírközlés közgazdasági kérdéseinek tanulmányozására is.

A közlekedés — mint gazdasági fejlődésünk jelenlegi szakaszában a tercier ágazatok általában — igen dinamikusan fejlődik. Az 1968-ban elfogadott közlekedéspolitikai koncepció, hosszú távra meghatározta a közlekedés előtt álló feladatokat.

Alapvető cél a szállítási igények kielégítése, a minőségi követelmények fokozatos emelésével. Ez feltételezi a közlekedési rendszer korszerűsítését, a közlekedési ágazatok közti munkamegosztás javítását,

modern szállítási technológiák

alkalmazását, az eszköz- és munkaerő-gazdálkodás színvonalának emelését, s mindezen keresztül a közlekedés népgazdasági szintű hatékonyságának növelését.

A növekvő gazdasági követelményeknek a vállalatok is csak úgy tudnak megfelelni, ha minél több magasan kvalifikált gazdasági szakemberrel rendelkeznek. A korábbinál lényegesen magasabb követelményeket támasztó gazdasági munka tehát fokozott igényt támaszt a szakemberképzés felé is. Ennek megfelelően a közlekedési szakon olyan közgazdászok képzése folyik, akik egyrészt mélyreható ismeretekkel rendelkeznek a közlekedés gazdasági tevékenységének egyes funkcionális területein (állóeszközgazdálkodás, feljesztés, munkaerő-gazdálkodás, tervezés, stb.), másrészt pedig jól ismerik a közlekedési alágazatok (vasút, gépjármű-közlekedés, hajózás, légi közlekedés, városi közlekedés, szállítmányozás) főbb közgazdasági kérdéseit is.

Mindez tükröződik a tantárgystruktúrában is, ahol a szakmai alaptárgyak mellett az alternatív tárgyakon és szakszemináriumokon keresztül lehetőség nyílik speciális szakmai problémák tanulmányozására is. A felsőbb évfolyamokon a hallgatók egy része vállalati, másik része pedig makro- és ágazati szintű kérdésekkel foglalkozik részletesebben.

Tekintettel arra, hogy a közlekedés igen jelentős nemzetközi — devizaszerző és devizakímélő — tevékenységet is végez, s mint ilyen, részt vesz az ország fizetési mérlegének javításában, egyre nagyobb igények jelentkeznek

magas szintű nyelvtudással

rendelkező közgazdászok iránt. Ezen igények kielégítése érdekében a szakon jelentős nyelvi képzés folyik, s a hallgató a képzés befejezéséig legalább egy nyelvből — az államvizsgával egyenértékű — nyelvi szigorlatot tesznek.

A végzett hallgatók elhelyezkedési lehetősége igen széles körű.

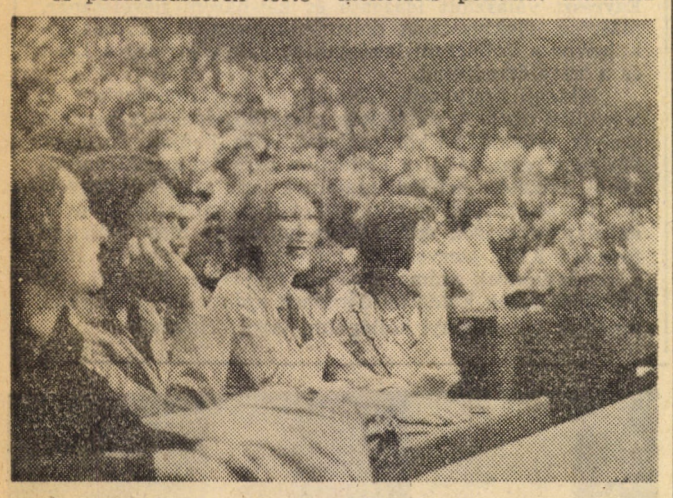

Egy derűs előadáson

Nemzetközi szak

A nemzetközi szakos képzés felelős tanszéke a nemzetközi kapcsolatok tanszéke. Ez a tanszék a Közgazdaságtudományi Egyetem keretei között a Külügyminisztérium védnöksége alatt működik. A nemzetközi szakos oktatás célja, hogy országunk nemzetközi kapcsolatainak területére, vagyis a Külügyminisztérium és az egyéb minisztériumok, főhatóságok, tömegszervezetek, nagyvállalatok, nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó intézményeink számára, valamint a sajtó- és egyéb tájékoztatási szervek (MTI, tv, rádió stb.) részére magas fokú nyelvtudással rendelkező, a nemzetközi jogi és történelmi kérdésekben járatos, a nemzetközi politikai-gazdasági kérdéseket elemezni tudó közgazdászokat képezünk.

A cél érdekében a szakra évente átlagosan 30 hallgatót veszünk fel. Az 1976/77-es tanévig a nemzetközi képzés szakágazati rendszerben folyt. Ez azt jelentette, hogy a hallgatók csak a III—IV. évben végezték tanulmányaikat a nemzetközi tanszék közvetlen irányítása alatt. Ma már az oktatás szakrendszerben történik. Ennek megfelelően a hallgatók már az I. évfolyam végén a nemzetközi szakra specializálódnak, s már a II. évtől a nemzetközi tanszék irányítása alatt dolgoznak.

Hallgatóink egyrészt általános közgazdasági-ideológiai tárgyakat hallgatnak, ezek a következők: politikai gazdaságtan, dialektikus és történelmi materializmus, népgazdaság tervezése és irányítása, matematika, világgazdaságtan, általános statisztika, általános földrajz, közgazdasági elméletek története, tudományos szocializmus külkereskedelem gazdaságtana, külkereskedelem-statisztika, külkereskedelem-technika, polgárjog, államjog.

A tantárgyak másik csoportját a nemzetközi tanszék által oktatott szaktantárgyak képezik: egyetemes diplomáciatörténet, magyar diplomáciatörténet, aktuális külpolitika, nemzetközi közjog, nemzetközi magánjog, kulturális ismeretek, nemzetközi tájékoztatás és propaganda, nemzetközi összehasonlító államjog, nemzetközi szervezetek, protokolláris ismeretek, konzuli ismeretek.

A tantárgyak harmadik csoportját az idegen nyelvek képezik. Az oktatás időtartama alatt legalább két idegen nyelvet kell magas színvonalon elsajátítani (orosz és egy nyugati nyelv), újabban — harmadik nyelvként — nagy súllyal szorgalmazzuk a környező kisebb szocialista országok nyelveinek tanulását is (lengyel, szerb-horvát, bolgár, román stb.).

A szakra a tanulásban szorgalmas, politikai, emberi magatartásu ban kifogástalan hallgatók nyerhetnek felvételt. Tekintettel a később végzendő munka jellegére, a szakra elsősorban fiúk felvétele célszerű, az eddigi tapasztalatok szerint azonban az itt végzett lányok i jól megtalálják helyüket végzésük után.

KÖZGAZDÁSZ

KAROK ÉS SZAKOK AZ EGYETEMEN

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁGI KAR

Pénzügyi szak, képzési idő: 8 félév

Tanárképző szak, képzési idő: 10 félév

Tervgazdasági szak, képzési idő: 9 félév.

IPARI KAR

Ipari tervező-szervező szak, képzési idő: 8 félév

Közlekedési-szállítási szak, képzési idő: 8 félév

Mezőgazdasági szak, képzési idő: 8 félév

KERESKEDELMI KAR

Áruforgalmi szak, képzési idő: 8 félév

Külgazdasági szak, képzési idő: 9 félév

Nemzetközi kapcsolatok szak, képzési idő: 9 félév

szervezeti felépítése

Ipari tervező-szervező szak

A magyar ipar gazdálkodó egységei, irányító, tervező, kutató intézményei, valamint az iparral kapcsolatos népgazdasági ágazatok, szervezetek, intézmények részére

egyetemünk ipar szakán

képezünk olyan közgazdákat, akik az oktatás során megszerzett ismeretek, készségek, képességek birtokában az ipari gyakorlati munkában, a gazdasági tevékenység tervező-irányító feladataiban és a tudományos munkában is meg tudják majd állni választott helyüket.

Minden összetett feladat sikeres megoldásának alapja a munka jó előkészítése, tervezése. Az iparvállalat tevékenysége igen bonyolult folyamat, a tervezésnek itt kiemelkedő fontossága van.

A vállalati tervezés során a piaci szükségleteket, értékesítési lehetőségeket, saját gyártási lehetőségeket és egyéb tényezőket elemezve, meg kell állapítani, hogy miből menynyit, milyen időszakra stb. célszerű gyártani és értékesíteni, hogy a vállalat minál nagyobb nyereséget érjen el. Ezzel összefüggésben meg kell tervezni azt is, hogy milyen munkaerőre lesz szükség, milyen új gyártmányokat célszerű és gazdaságos kifejleszteni, melyek gyártását ajánlatos abbahagyni, milyen beruházásokra van szükség, azok hogyan fognak kifizetődni stb.

A tervezés központja

a vállalatoknál a terv- és üzemgazdasági osztály, de — mivel a terv a vállalat egész működését átfogja — a tervezésben részt vesz az értékesítési, anyaggazdálkodási, munkaügyi, pénzügyi, számviteli osztály is. Még olyan tipikusan műszaki osztályokon, mint a műszaki-fejlesztés, beruházás is szükség van a tervező közgazdászra, akinek feladata az új gyártmányok, technológiai eljárások bevezetésével, beruházásokkal kapcsolatos gazdasági tervszámítások, elemzések elkészítése, a műszaki célkitűzések gazdasági ellenőrzése.

Az üzemszervezés egyre fontosabb szerepet játszik a vállalat életében. A vállalatok méreteinek növekedése, szervezeti bonyolultsága egyre magasabb technikai felszereltségű, egyre nagyobb fokú szervezettséget követel.

A szervező munka hatáskörébe a vállalat egész működése beletartozik:

a munkapadtól a vezérigazgató asztaláig.

Központja az üzemszervezési osztály, amelyet rendszerint a vállalat vezetője bíz meg szervezési feladatok megoldásával. Magas fokú szervezői képességre és tapasztalatokra van azonban szükség más osztályok, részlegek irányításában, munkájuk megszervezésében is. Így például a termelésirányítási, programozó osztályokon, ahol a fő probléma a gyártás tervszerű irányítását biztosító gazdaságos programok tervezése, betartásuk szervezett, korszerű módszerekkel való ellenőrzése. A munkaügyi osztályokon a fő feladat tulajdonképpen a munkaerővel való gazdálkodás ésszerű megszervezése, valamint a vállalat jövedelmezőségét, valamint a dolgozók érdekeit optimálisan szolgáló anyagi érdekeltségei (bárezési, részesedési) rendszer érvényesítése. Ugyancsak gazdasági, szervezői képesség szükséges az anyaggazdálkodási értékesítési, számviteli stb. osztályokon, illetve egyes részlegekben, azok irányításában munkájuk belső megszervezésében, az érdemi munkakörök egy részének ellátásában.

Az iparvállalatok értékesítési tevékenysége erősen kibővült, jelentősége megnőtt. A vállalatnak önállóan kell a piaci szükségleteket felmérnie, a piaci igényeket felkutatnia, a vevőket megkeresnie, a vevők megszerzése és megtartása érdekében korszerű propaganda-tanácsadó, szervizfunkciókat megszerveznie és fenntartania.

A vállalatok munkaerőigénye korszerűen, tudományosan képzett, a tudományos eredményeket a gyakorlatban alkalmazni képes közgazdászokat illetően, igen nagy. Az ipar szakon a képzés célja a tudomány korszerű ismereteinek elsajátítása mellett azok gyakorlati felhasználására, célszerű alkalmazására való felkészülés. Ezért dominálnak főként a képzés utolsó szakaszában a gyakorlati jellegű foglalkozások.

A képzés célja

Figyelmeztetni kell azonban arra, hogy az egyetemi képzés ilyen módszere mellett, az egyetemen még senki nem válik kész szakemberré, mint ahogy a végzős mérnökhallgató, vagy bármely más diplomás sem az.

Semmilyen oktatási intézmény nem vállalkozhat arra, hogy olyan kész szakembereket: közgazdászokat, mérnököket, jogászokat képezzen ki, akik a vállalati adottságok szerteágazó skálájában jelentkező gyakorlati igényeknek, feladatoknak közvetlenül, további tanulás nélkül, meg tudnak felelni. Képzési rendszerünk célja az, hogy közgazdászokat képezzen ki, akik tudományos és gyakorlati ismereteket képesek bármely iparvállalatnál — az iparvállalat adottságait felismerve — alkotó módon felhasználni, adott feladatokat önállóan megoldani.

Alternatív blokkok

Az egyetemi oktatás jelenleg folyó korszerűsítése éppen ennek a követelménynek kíván megfelelni. A hallgatók úgynevezett blokkokba foglalt alternatív tantárgyakat választhatnak, amelyek speciális érdeklődésüknek, vagy az általuk már kiválasztott vállalati funkcióknak megfelelő ismeretanyagot foglalják össze, és amelyekből ezeken a speciális területeken elmélyült tudást és feladatfelismerő, megoldó készségeket szerezhetnek.

Mezőgazdasági szak

A mezőgazdasági szak a mezőgazdaságban folyó gazdálkodás ellátására készíti fel a hallgatóit. Mit jelent ez közelebbről? Mindenekelőtt azt, hogy az általános közgazdasági műveltséget megalapozó, minden hallgató által tanult tantárgyak anyagához, azokkal a tudományos-gazdasági és módszertani ismeretekkel csatlakozik, amelyek a mezőgazdaság egészére, egyes ágazataira és vállalataira jellemző fejlődési tendenciák irányítására és szervezésére adják meg a szakmai és politikai felkészültséget, a felsőfokú hozzáértést. Ez igen széles körű, tartalmában feleltébb gazdag, jól rendszerezett agrárközgazdasági és módszertani ismeretanyag nyújtását követeli meg a tanárok és elsajátítását a diákok részéről, az oktatásban pedig gyümölcsöző, egymást kölcsönösen segítő együttműködésüket feltételezi.

Az egyetemi végzettségű agrárközgazdásznak jól kell tudnia, hogy a mezőgazdaság társadalmilag megérett és felismerte: mely gazdasági feltételek esetén valósíthatják meg a mezőgazdaság állami és termelőszövetkezeti vállalati, s egyéb termelőegységei sajátos feladataikat, s az emberi alkotóképességet mennyire használják ki. De még azt is, hogy a mezőgazdaság a népgazdaság többi gazdasági ágaival egyre inkább elmélyülő kapcsolataiban jelentkezik. Fejlődésének igényei az iparban, a közlekedésben, a kereskedelemben csak akkor teljesülhetnek, ha a mezőgazdaság is megfelel az utóbbiak által támasztott szükségletek kielégítésének.

Szocialista népgazdaságunk építésének mai és a ma belátható történeti szakaszában a mezőgazdaságban, az ipari módszerű termelés megteremtése áll előtérben. Eme társadalmilag egyaránt grandiózus átalakulásában való cselekvő részvételre kell felkészítenünk mindazokat, akik az agrárgazdasági pályát választják élethivatásul. Ez tükröződik képzésünk tantervi struktúrájában is.

A közgazdasági szaktárgyak közül a legnagyobb súlyt az oktatásban az „Agrárgazdaságtan" és a „Mezőgazdasági vállalatok gazdaságtana" kapja. Az előbbi az alapkategóriáknak, a fő gazdasági törvényeknek a szocialista mezőgazdaságban való érvényesülését adja. Az utóbbi pedig a gazdaságossági törvényszerűségeknek a vállalati gazdálkodásban való felhasználását tanítja, értve ezen a tervek kidolgozását, megvalósításának szervezését és a gazdálkodás elemzését is. Ezekhez a tantárgyakhoz közvetlenül kapcsolódik a „Mezőgazdaság ágazati kapcsolatainak gazdasági kérdései" című tananyag, amelyekben a mezőgazdaság ipari termelőeszközökkel való ellátása és mezőgazdasági termékek ipari feldolgozása egyaránt fontos terület.

Az említett területekhez kapcsolódnak további közgazdasági szaktárgyak, a számvitel, a mérlegelemzés és természetesen a módszertani tárgyak is. Ez utóbbiak köréből különösen előtérben állnak a matematikai programozások, a szimulációs módszerek alkalmazása (a vállalati játékok) és nem utolsósorban az esettanulmányok is.

Az említett kötelezően tanulandó szakismereti tantárgyak mellett agrárközgazdasági szakon elméleti és gazdaságpolitikai tervezési és irányítási, pénzügyi, munkaügyi, valamint technológiai ismeretek köréből nyílik lehetőség egyéni érdeklődés, elhelyezkedési törekvés szerint választott stúdiumok felvételére.

Agrárközgazdász hallgatóink iránt rendkívül nagy az igény. Bátran mondhatjuk, hogy e tekintetben a kereslet nagyobb, mint a kínálat. Ez hosszú ideig továbbra is így lesz, bár napjainkban gyakori, hogy ipari szakterületről komoly gyakorlati tapasztalatú közgazdászok mennek át a mezőgazdaságba.

Az agrárközgazdászok elhelyezkedésének fő területe az agrárkomplexum termelési és forgalmi szféráiban jelölhető meg. (Vagyis a mezőgazdasági termékek és mezőgazdasági gépek termelésében, felvásárlásában, elosztásában és forgalmazásában részt vevő termelőegységeknél.) Máris utat tört az a felismerés, hogy a mezőgazdasági termelőeszközöket előállító és az élelmiszeripari vállalatok sem nélkülözhetik az agrárközgazdászokat.

Az agrárkomplexumban, ez idő szerint, még nagyon kevés az agrárközgazdász. Még a termelőszövetkezetekben is épp csak, hogy elkezdődött az agrárközgazdászok alkalmazása, de most már megindult ez a folyamat és egyre inkább erősödik a törekvés, hogy ütőképes üzemgazdasági csoportokat hozzanak létre.

Ez ideig a hallgatóink többsége a központi szervekhez került, a megyei tanácsok, mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályok igényeit sohasem tudtuk kielégíteni. Még kevésbé a vállalati szintről jelentkező keresletet. Az államigazgatásban az agrárterület tovább bővült. Elsősorban itt is a mezőgazdaság, valamint az élelmiszeripar és a termelőeszközöket gyártó iparágak érintkezési pontjain. Emellett érdekes, viszonylag új intézményei az agrárközgazdászok alkalmazásának a termelőszövetkezetek szövetségei.

Végzett hallgatóink java része 2—3 év múltán eléri vidéki viszonylatban a vezető beosztást is.

Idegenforgalom, reklám

Áruforgalmi szak

Az áruforgalmi szak a komplex áruforgalmi tevékenység elemzésére, tervezésére, szervezésére és irányítására képez szakembereket.

Valamennyi hallgató számára követelmény a rugalmas, piacközpontú szemlélet kialakítása, hiszen az áruforgalom lebonyolítása, szervezése — a fogyasztói keresletet, a beszerzési piacot és a gazdasági hatásokat jól ismerő — operatív közgazdászokat igényel. Ennek érdekében a képzési idő alatt (8 félév) hallgatóink az általános közgazdasági és módszertani tárgyak mellett — foglalkoznak az áruforgalom makro- és mikroszintű kérdéseivel. Így többek között a fogyasztás és az életszínvonal kapcsolatával a fogyasztás alakulását befolyásoló tényezők vizsgálatával, valamint a fogyasztás hosszú távú tervezésével.

A hallgatók — ezen belül — foglalkozhatnak speciális kérdésekkel is. Az idegenforgalom, vendéglátás szövetkezeti kereskedelem, a reklám, kereskedelmünk komoly hagyományokkal rendelkező területét érintik.

Az áruforgalmon belül speciális témák kutatására és elsajátítására a hallgatókkal való egyéni foglalkozás (szakszeminárium tudományos diákkör) keretében kerül sor.

A végzett szakemberek mind a belkereskedelem, mind a népgazdaság más ágazataiban képesek az értékesítési feladatok ellátására és irányítására. Az elhelyezkedési lehetőségek jók, a meghirdetett állások átlagosan háromszorosan felülmúlják a pályakezdő fiatalok számát.

Tervgazdasági szak

Csak nappalisoknak

Tervgazdasági szak *csak nappali tagozatos hallgatók számára* indul, s képzési ideje 9 félév. E szak a 60-as évek elején beindított tervmatematika (később népgazdasági tervező-elemző) szak jogutódja.

A szak jellegét egyfelől *a népgazdasági tervezés és elemzés, elméleti, gyakorlati és módszertani kérdéseihez szorosan kapcsolódó általános közgazdasági, másfelől pedig az egyetem több szakához jelentősen több matematikai, közgazdasági matematikai, modellezési ismeretek határozzák meg.*

A szak alapvető célja az, hogy *az egyre tudományosabbá váló népgazdasági tervezés és elemzés legkülönbözőbb pótlását korszerű elméleti ismeretekkel felvértezett közgazdászokkal biztosítsa.* A műszaki-tudományos haladás következtében a matematikai és számítástechnikai ismeretek az általános közgazdasági, de méginkább a tervezési-elemzési elméletben és gyakorlatban egyre nélkülözhetetlenebbé válnak. Ez indokolja a matematikai jellegű alapképzésre fektetett megkülönböztetett hangsúlyt.

A szakon belül a hallgatók érdeklődésünknek megfelelően *meghatározott irányokba mélyíthetik el ismereteiket. Így például a hallgatók egy része a korszerű gazdasági-elemzési, egy másik része az optimális tervezési döntések, elméleti és gyakorlati modellezés körében kap átlagosnál mélyebb ismereteket.* Más hallgatók a gazdasági *irányítás és tervezés átfogó területeire vonatkozó speciális ismereteknek kerülhetnek birtokába,* ismét mások a számítástechnikai információelméleti kérdések specialistáivá válhatnak.

A szakon végzettek népgazdasági szintű irányító szerveknél (OT, minisztériumok és főhatóságok, nagyvállalatok) kutatóintézetekben és számítóközpontokban helyezkednek el.

Szervezési készség, nyelvérzék

Külgazdasági szak

Akik a külgazdasági szakon kívánják folytatni és eredményesen befejezni egyetemi tanulmányaikat, egy sor sajátos követelménnyel találkozhatnak. Ezek lényege: fel kell készülniük rá, hogy a népgazdaság bármely területén, akár irányító szerveknél, képesek legyenek — *a nemzetközi áruforgalom és pénzügyek alapvető kategóriáinak ismeretében — a külgazdasági kapcsolatok realizálását szolgáló feladatok megoldására.* E feladatok mind a hagyományos értelemben vett külkereskedelmi ügyletek, mind az újabb nemzetközi gazdasági együttműködési formák (koncepciók, közös vállalatok, stb.) keretében jelentkezhetnek.

A hallgatóknak képessé kell válniuk a külgazdasági kapcsolatok intézményi és vállalati szintű feladatai teljes körű és elemző áttekintésére a döntéselőkészítés és végrehajtás különböző fázisában.

Fentiek miatt *jól kell ismerniük,* hogy:

— a népgazdasági tervben megjelölt külgazdasági feladatok miként kapcsolódnak a hazai termelő-felhasználó vállalataink gazdálkodásához:

— külkereskedelmi politikánk eszközrendszere hogyan mozdítja elő a népgazdasági és vállalati érdekek összhangját — továbbá partnereinkkel, mindenekelőtt a KGST-országokkal kötött államközi megállapodások, együttműködési és integrációs tervek valóra váltását.

A hallgatók a szak oktatási programjának megfelelően több *alapozó, elméleti diszciplinákra épülő tárgy keretében* (külkereskedelem gazdaságtana, külkereskedelem technikája és szervezés, nemzetközi pénzügyek, külkereskedelmi vállalati gazdaságtan, stb.) *szerezhetik meg a szükséges ismereteket,* amelyeket jelentős mértékben egészítenek ki *a készségfejlesztést, probléma felismerést előmozdító gyakorlati foglalkozások.* Módjuk van továbbá olyan *alternatív tárgyblokk kiválasztására, amely révén vagy makroirányultsággal, vagy vállalatorientált jellegűel szerezhetnek további speciális ismereteket.*

A szak tantervében *jelentős súllyal szerepel a nyelvoktatás.* Az orosz mellett *még egy másik választott fő nyelvből fejezhetők be államvizsga minősítéssel a nyelvi tanulmányok.*

A külgazdasági szakra főként azok jelentkezzenek, akik egyaránt rendelkeznek gyakorlati szervezési, valamint kellő absztrakciós készséggel.

Mi vár az elsősökre?

Beszélgetés az elsősök dékánhelyettesével

— Milyen tanulmányi átlagot produkálnak az elsőévesek a többi évfolyam sorában? — érdeklődtem Halmai Erzsébet tanárnőtől, az első évfolyamosok dékánjától.

— Az egyetemi tanulmányok során az első év a legnehezebb. Az újszerűsítés az, hogy nem tudják pontosan mérni, hogy mit várnak az elsősöktől a vizsgán, bizonytalanná teszi őket, s még a komolyan dolgozók sem tudják azt az eredményt, ami elvárható tőlük. Ez a magyarázata annak, hogy nappali tagozaton az elsősök produkálják a leggyengébb átlagot, különösen az első félévben. A második félévre tapasztalatunk szerint javul a helyzet. Ez azzal magyarázható, hogy időközben megtanulnak tanulni, látják a követelményeket, okulnak azoknak a példáján, akik kiesnek és komolyabban is dolgoznak, azt hiszem.

— Milyen problémákkal találkozik az elsős hallgató mindjárt az egyetemi tanulmányok megkezdésénél?

— Az egyetemen újfajta tanulási módra kell áttérni. Nincs óránkénti feleltetés, mint a középiskolában, ezenkívül nem egy kis leckét kérdeznek ki a vizsgán, hanem bizonyos tudományágakról kell számot adni.

Előadások, szemináriumok váltakoznak az oktatásban. S jóllehet, az előadó egymásra építi az anyagot, azonban, ha a diák nem tanul folyamatosan, nem érti a hallottakat. A szeminarizált tárgyakra készülni kell, s így az ismeretanyag maradandóbb is lesz.

— Évek óta melyek az első évfolyamon a legproblémásabb tárgyak?

— A hallgatók egy részénél nehézséget jelent a matematika és a számítástechnika, mind az évközi munkában, mind a vizsgákon. Igen nagy követelményeket támaszt a politikai gazdaságtan is az egyetem fő tárgya. De elmondható, ez az összes egyetemi tanulmányaikról. Éppen az évközi számonkérés hiánya miatt gondot okozhat a gazdaságföldrajz, a termeléstechnika és a latinnál az egy év kiesés miatt (katonai szolgálat) az orosz nyelv.

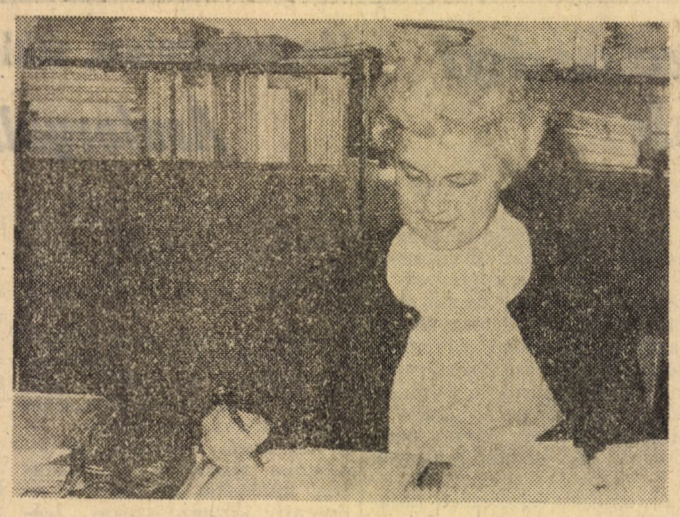

— A rendszeres tanulás, rendszeres óralátogatást is feltételez. Mi a tapasztalata a dékánnak a gólyák tanulmányi fegyelméről?

— Óralátogatásaim sokszor sokmindenre választ adnak. Általában rendszeresen látogatottak az előadások, különösen az első félévben. Ez viszont nem jelenti azt, hogy a diákok a fizikai jelenlétén túl is ott lennének az órán. Gyakran elkésnek, az előadás alatt mással foglalkoznak, így nincs meg a kurzus kellő hatása. Fontos, hogy az előadásokat rendszeresen látogassák a diákok, mert hiányok, fennakadások lehetnek az írott tananyagok ellátásában. Ha nincs tankönyv, a hallgatók, csak a saját, kézzel írt jegyzetükből tudnak felkészülni a vizsgákra.

— Sok a vidéki hallgató minden évben a gólyák közt. Éppen ezért nagy gondot jelent a kollégiumi elhelyezésnél.

— Tavaly a vidékiek csak egy részének tudtunk a kollégiumban helyet biztosítani, mégpedig az alacsony jövedelmű szülők gyermekeinek. Több mint száz hallgató kérését kellett elutasítani, akiknek ez rettentő nagy gondot jelentett. Zömében nem ismerik ezek a fiatalok a fővárost, és nincsenek budapesti kapcsolataik. Lakást kell szerezniük. Az újságban hirdetett albérletek nagyon drágák és az sem mindegy, hogy hová kerül a gyerek. Előfordul, hogy az albérlet kapcsán olyan környezetbe csöppennek, ami nem a tanulásra ösztönzi őket. Hódolnak a szabad életformának és mellőzik a tanulást. Ilyen esetben elkerülhetetlenül megtörténik a baj. Persze, a kollégistáknál is előfordulhat hasonló eset, hiszen itt sem optimális a helyzet. De reméljük, hogy a most tavasszal átadásra kerülő Ráday utcai kollégiummal megváltozik a helyzet. Kilátás van arra, hogy a kollégiumot igénylők nagy számát sikerül majd elhelyeznünk és a rendezett körülmények már első perctől kezdve jó feltételeket biztosítanak az egyetemi tanuláshoz.

— Milyen az elsősök társadalompolitikai érdeklődése?

— A bekerült hallgatók egy része előtt még nem ismert a közgazdász pálya. Az oktatók feladata felkelteni érdeklődésüket, megszerettetni a társadalomtudományi ismereteket. A hallgatók legtöbbje csak a külkeres pályáról hallott, pedig nem mindenkiből lesz külkereskedő. Az első év folyamán az egyetem oktatói perspektívát adnak, a közgazdászképzés a pálya valamelyik ága felé orientálja a hallgatókat, amit majd szívesen csinálnak gyakorló közgazdászként.

Nehéz órák

A Nyelvi Intézet

Egyetemünkön alapelv, hogy a nyelvoktatás a közgazdászképzés szerves része. S mikor a nyelvi laboratórium az érdemeinek megfelelő — előkelő — helyre került a szorgalom, a nyelvérzék, a tanári munka, a tankönyv és a többi elengedhetetlen kellék sorában, addigra az egyetemi Nyelvi Intézet is a technikai felszereltség tekintetében előkelő helyet foglalt el nemcsak az országban, hanem Közép-Európa hasonló jellegű intézményei között is.

Ami ebből a felszerelésből a diákok számára a legértékesebb, az az úgynevezett fonotéka és a hozzátartozó laboratóriumok. A fonotékából kivehetők az egyes leckék szövegei, a hozzájuk tartozó gyakorlatokkal együtt. Az ember megkapja a szalagot, beül a passzív vagy aktív laborba, és ott annyiszor hallgatja meg az olvasmányt, ahányszor szükségesnek tartja. Az aktív laboratóriumban felveheti, s aztán visszahallgathatja saját válaszait, így ellenőrizheti, hogy milyen a kiejtés, jól válaszolt-e a gyakorlat kérdéseire. Vagyis, nagyszerű lehetőség kínálkozik a hallás utáni megértés gyakorlására, az idegen nyelv gondolkodási logikájának elsajátítására, a kiejtés, s az intonáció fejlesztésére. A tananyagon kívül igényes irodalmi felvételek, a „Catch The Words"-sorozat slágerszövegmagyarázatai és más érdekességek is (például Winston Churchill egy beszédének felvétele) találhatók. Elkészült a „Magyarázom a jövőnket" című tv-műsor mintájára egy orosz nyelvű rajzfilmsorozat.

Sokan csodaszernek, egyedül üdvözítő módszernek hitték a magnetofonos stúdiós nyelvtanulást. Aztán a kijózanodás évei következtek: kiderült, hogy a szavakat, a nyelvtant így is, úgy is meg kell tanulni, a laboratórium csak segédeszköz lehet, de okosan, ügyesen használva a magnetofont: sokat segíthet.

A Nyelvi Intézet egy másik fontos központja egy 120 személyes előadóterem, ahol tolmácsberendezés, hangközvetítő berendezés, szinkrontolmácskabinok, vetítőberendezések, írásvetítő-készülék található, hogy csak a felszerelés leglényegesebb, legérdekesebb darabjait említsem.

A hallás utáni megértés együttes gyakorlására szolgál egy másik, ugyancsak korszerűen felszerelt 50 személyes terem.

A Nyelvi Intézet keretén belül három tanszék működik: az orosz nyelvi tanszék, a nyugati nyelvek tanszéke és az alkalmazott nyelvészeti módszertani tanszék, ahol a tanárok az oktatás módszerének kutatásával, továbbfejlesztésével foglalkoznak.

A technikai feltételek tehát adottak. A tanárok is természetesen azon vannak, hogy minden diák a lehető legjobban elsajátítsa a szükséges ismereteket abból a nyelvből, amit tanul — legyen az orosz, angol, spanyol, francia, portugál vagy egyéb nyelv.

MODERN ISMERETEK

Számítástechnika

A kormány által 1971-ben elfogadott számítástechnikai központi fejlesztési program a számítástechnikai eszközök elterjesztésének — gyártásának jelentős mértékű meggyorsítását írja elő.

A program alapján az üzembe állításra kerülő elektronikus számológépek túlnyomó többsége vállalatoknál fog üzemelni és gazdasági feladatokat fog megoldani, hiszen az elektronikus számológépek egyik legtípikusabb és egyben legszélesebb alkalmazási lehetőségeit éppen a gazdasági alkalmazások képezik.

Mindez azt jelentette, hogy ugrásszerűen megnőtt a népgazdaság igénye a számítástechnikához értő közgazdászok iránt.

Ez az igény elsősorban nem az üzemeltetésre vonatkozóan lép fel (tehát nem olyan embereket kíván, akik alkalmasak arra, hogy működtessék az elektronikus számológépeket), hanem a felhasználókra vonatkozóan.

Olyan szakembereket igényel tehát, akik értelmes feladatokat tudnak adni a gépeknek, illetve a gépeket működtető programozóknak és a matematikusoknak.

Ha az elmondottakhoz hozzátesszük, hogy napjainkban is ezekből a szakemberekből van a legkevesebb (illetve, hogy már napjaikban is „hiánycikknek" számítanak a jól képzett felhasználók), akkor még inkább érzékelni tudjuk a népgazdaság ilyen irányú elvárásának súlyát.

Mindezek felismerése tette szükségessé, hogy a magyarországi felsőoktatási intézetekben — így a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen is — a korábbinál átfogóbb és mélyrehatóbb számítástechnikai képzés induljon.

A felhasználói ismereteket nyújtó, átfogó számítástechnikai képzés az 1971/72-es tanulmányi évben indult meg.

A képzés tulajdonképpen két, szervesen egymásra épülő részből áll. Az első rész az alapképzés, amelyben minden hallgató részesül.

Tematikailag három tárgyból áll: Bevezetés a számítástechnikába, FORTRAN, az informatika alapjai.

A bevezető során a hallgatók megismerkednek az elektronikus számítógépek felépítésével, működési elvével, a programozás alapjaival. A gyakorlatokon az algoritmikus gondolkodásmód alapjait sajátítják el.

A FORTRAN-programozási nyelv tanulásakor még módjuk nyílik a hallgatóknak arra is, hogy a saját készítésű programjaikat kipróbálhassák elektronikus számológépen.

A jobb felkészültségű diákok saját feladatokat is gépre vihetnek. Az informatika alapjai című tárgy előadásain az elektronikus számítógép és a gazdaság kapcsolatával ismerkedhetnek meg.

Az egyetemi számítástechnikai képzés második szakasza a speciális képzés, mely az alternatív blokkok és tárgyak keretében történik.

A képzés során a hallgatók olyan további ismeretekre tesznek szert, amelyek biztosítják számukra, hogy a népgazdasági, illetve vállalati problémák elektronikus számológépes megoldásában — közgazdasági ismeretekre támaszkodva hatékonyan részt tudjanak venni.

A képzést irányító Matematikai és Számítástudományi Intézet különös gondot fordított arra, hogy az új tárgyak bevezetése során fellépő problémákat megoldja. Ily módon minden évben az új évfolyam kiforrottabb tananyagot kap, s ez nagyban hozzájárul a képzés hatékonyságának növeléséhez.

Szakkollégium

Az egyetem egyik legfiatalabb intézménye: 1971-ben alakult, a Rajk László Szakkollégium. Az alapítókat kettős cél vezette: egy részről létre akartak hozni egy aktív, egészséges közösséget, másrészről el akarták érni, hogy a közösség tagjai képesek legyenek az egyetemi munka mellett többletfeladatokat is megoldani.

Olyan hallgatókból kerülhet ki tehát a szakkollégium tagsága, akik egyre magasabb színvonalú, egyre nagyobb követelményeket támasztó kötelező tanulmányaik mellett is vállalkoznak ilyen többletfeladatok megoldására, s akik hozzájárulnak az igényes, színvonalas közösségi munkához is.

A szakkollégium programja színes és sokrétű. Legfontosabb feladat, hogy a tagok az egyetemi követelményeknek mind teljesebb kielégítése mellett öntevékenységgel, a közösség erejének felhasználásával, s nem utolsósorban az egyetemi oktatóik segítségével magasfokú szakmai műveltséget szerezzenek, mintegy kezdeti tudományos tevékenységet folytassanak.

A szakkollégium munkájába bekapcsolódó hallgatók kezdetben bevezető jellegű szemináriumokon vesznek részt, természetesen kiki érdeklődésének megfelelően.

Az itt kapott orientáció hatékonyan segíti elő, hogy később önállóan dolgozzanak fel egy-egy meghatározott témát a tudományos diákkörök keretében. Ehhez természetesen rendelkezésre áll számukra a megfelelő szakmai támogatás.

A szakkollégium tevékenységének egy másik oldala a gazdasági, politikai és kulturális kérdésekben való biztosabb eligazodás, műveltség fokozása. Ilyen céllal rendszeresen tartanak vitákat, beszélgetéseket, előadásokat, a legkülönbözőbb kérdésekről. Ezek egy részére az illető szakterület kiemelkedőbb képviselőit is meghívják: a rendezvényeken politikusok, írók, művészek, s a tudományos és gyakorlati élet kiemelkedő személyiségei vettek és vesznek részt.

Lényeges hangsúlyozni, hogy a rendezvényeken az ismeretek szélesítésén túl igen fontos az aktív gondolkodás, a vitakészség fejlesztése.

A szakkollégium tagjai az első év végén történő önkéntes jelentkezés és beszélgetés útján kerültek be ide. A felvételről való döntés teljes egészében a szakkollégium tagságának hatáskörébe tartozik.

A felvételin a megfelelő (évfolyamátlag feletti) tanulmányi eredmény és pozitív közérdekű cselekvés vállalása mellett fontos szempont az is, hogy a tagok közé kerüljenek a szakkollégium munkája iránt érdeklődő tehetséges munkás-paraszt származású fiatalok.

A szakkollégium — más egyetemi kollégiumokhoz hasonlóan — a legszélesebb körű önkormányzat alapján működik.

Végezetül álljon itt a szakkollégium egyik tagjának véleménye: létünk, munkánk döntő eleme a közösség erejére támaszkodás. Minden erőnkkel azon vagyunk, hogy az állandó együttélés és együtt munkálkodás során a kirándulások, klubdélutánok és közös kulturális megmozdulások segítségével olyan közösséget kovácsoljunk össze, ahol mindenki saját személyes ügyének tekinti a közös sikert, s ugyanakkor az együttélés mindenkit személy szerint is előrevisz.

Vár a Közgáz Klub!

Sok újdonság vár az elsősökre a Közgáz Klubban. Először természetesen munkát kínálnak majd, s aztán jobbnál jobb programokat. Minden új ötletet szívesen fogadnak, de a hallgatók a régi programokra is számítanak.

Hétvégeken a Szuperszombat várta a szórakozni vágyókat. Néha neves beatzenekarok játszottak, a klubteremben disco volt, s ezzel párhuzamosan éjszakai filmeket láthattunk.

Talán még mindig a Polvax örvend a legnagyobb népszerűségnek, ahol hétről hétre ismert közéleti személyiségek beszélnek különféle témákról. Csak néhány név az elmúlt évek választékából. A Polvax vendége volt Puja Frigyes külügyminiszter, Boldizsár Iván író, Major Tamás színművész, Pozsgay Imre kulturális miniszter, Aczél György miniszterelnök-helyettes. Idén úgy adódott, hogy míg az előző félévben Bihari Mihály, Schmidt Péter, Kolosi Tamás elsősorban társadalmi strukturánk, mechanizmusunk elméleti megismerésében segédkeztek nekünk, addig őszszel az érdeklődés homlokterébe a lengyel eseményekkel kapcsolatos gyakorlati-politikai kérdések kerültek. Ezekről beszélgettünk Berend T. Iván gazdaságtörténésszel, Kiss Arthur filozófussal, Domány András közgazdásszal és Puja Frigyes külügyminiszterrel.

Egyre többen ismerik az egyetemen kívül is a klub szerda esti műsorát, a jazz klubot. Szinte mindenki megfordult már itt, aki csak számít a hazai jazz életben. A központi klub rendezvényei mellett az egyetem kollégiumaiban is működnek klubok, ilyen például a Makarenko utcai kollégium nyelvi köre.

A kulturális csoportban való tevékenykedést is első évfolyamon jó elkezdeni. A tánckar és a zenekar jelentős múltra visszatekintő külföldet járt együttesek. Mindkettőnek valamennyi hallgató a tagja lehet: ritmusérzéken, jó halláson és lelkesedésen kívül nem kell hozzá semmiféle előképzettség. A kultúrcsoportok közül a tánckar szerepel a legtöbbet. Tagjai szervezik a táncházat is, ahol a népművészetek kedvelői kéthetenként népviseletekkel, népdalokkal ismerkednek, s a tánckarosok segítségével magyar és más népek táncait tanulhatják meg. Gyakran járnak külföldi szereplésre. A képzőművész kör készíti az egyetem plakátjait. Emellett természetesen mással is foglalkoznak. Festenek, rajzolnak, linoleummetszetek, tus- és ceruzarajzok kerülnek ki a kezük alól, s ezeket kiállításokon mutatják be.

Mozgékony hallgatókat vár a közönségszervezés, ők szerzik be a diákok igényeinek megfelelő színház- és hangversenyjegyeket.

Az eddig bemutatottakon kívül is sok nagyszerű művelődési lehetőség vár még a Közgázon.

A világjáró Chorus Oeconomicus

Sport • Sport • Sport • Sport

VONALVITA

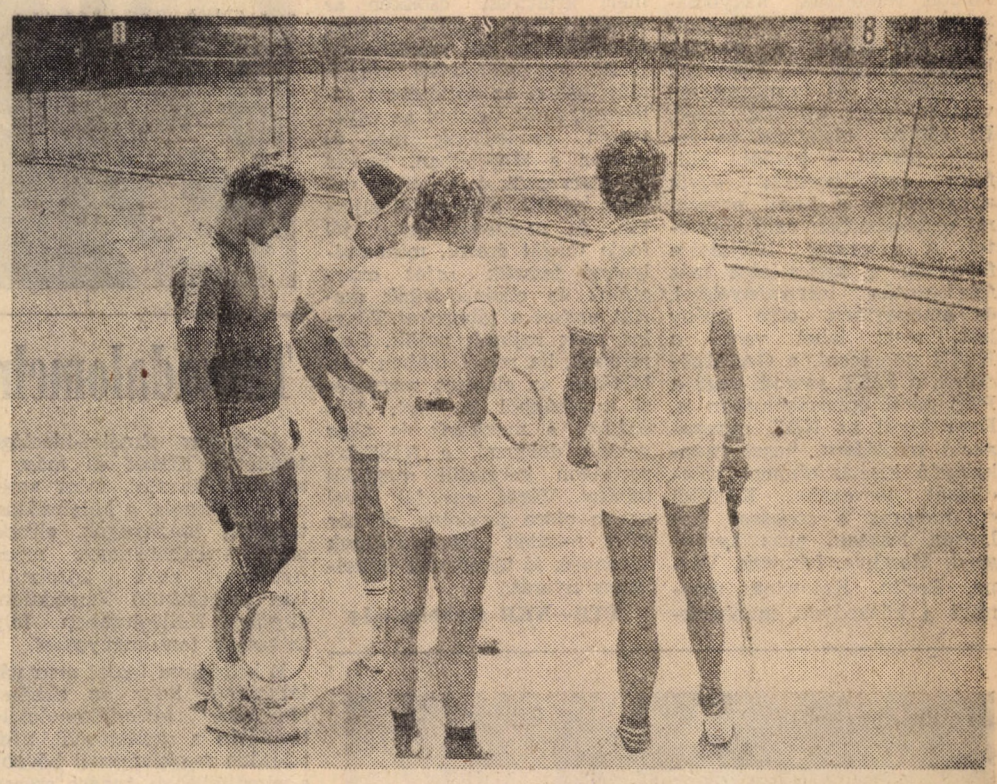

Teniszezhet tanár és diák is

Válogathatsz a 7-ből

Az egyetemi sport manapság még nem vívta ki hazánkban azt a rangot, amivel más országok akár dicsekedhetnek is. Most nem is elsősorban az Egyesült Államokra gondolunk, hanem például Jugoszláviára, ahol sokkal inkább meghatározói a sportéletnek az egyetemi klubok. Persze, mi is meg tudnánk nevezni néhány országos hírű és határokon túl is ismert együttest: az OSC vízilabdázóit, a MAFC kosarasait, a BEAC atlétáit, sőt a Közgáz röplabdás lányait. Sok tényező alakíthatta ki ezt a honi jellegzetességet. Köztük például a kellő anyagi támogatás, a megbízható háttér, a bázisvállalat hiánya. Mindennek ellenére azért érdemes egyetemi klubokban sportolni, mert általában jó közösség kovácsolódik össze e szakosztályokban.

A Közgázon hét sportágban versenyezhetnek a rátermettek. Kiemelt szakosztályunk a női röplabda. A lányok az ország 7—8. legjobb együttesét alkotják. Valamikor még előkelőbb helyen álltak. A fiúk a Budapest I. osztályban játszanak.

A kosárlabda az egyetemisták legnépszerűbb játéka. Mindkét nembéli csapatunk az NB II-ben gyűjtögeti a bajnoki pontokat, a lányok akár feljutási eséllyel is (az NB I-et jövő ősztől 20 együttesre bővítik). Mérkőzéseiket hagyományosan sok érdeklődő kíséri figyelemmel a Kinizsi utcai tornateremben.

Női és férfi kézilabdacsapatunk a Budapest I. osztályban játszik, az elmúlt években nagyot léptek előre, főleg a lányok.

Asztaliteniszezőink a Budapest-bajnokságban ütik, nyesik, pörgetik a kaucsuklabdát.

Tekintélyes (első osztályú) múltja van a jelenlegi NB II-es cselgáncs-szakosztálynak, míg a természetjárást és a tájékozódási futást elsősorban tömegsportszinten művelik a KSC-ben.

Szakosztályaink hívják-várják az új tagokat. Persze azoknak is van lehetőségük itt a sportolásra, akik nem akarnak minőségi kötöttségekkel mozogni. Ok a kari sportnapokon, valamint a budapesti felsőoktatási spartakiád atlétika-, úszó-, kispályás foci, kosár- és tollaslabdaversenyein szerezhetnek alkalmi felüdülést. A felsőbbévesek a testnevelési tanszék teniszoktatásán, sítáboraiban és konditornáján edzhetik a testüket.

Egy új kezdeményezés: 1981-től egyetemünkön is életbe lép a „Jó tanuló — jó sportoló" elnevezésű mozgalom, amelynek keretében a sportban és a tanulásban egyaránt kiemelkedő eredményt elérőket ismerik el.

A testnevelési tanszék munkatársai szeretettel segítenek minden sportolni vágyó hallgatónak.

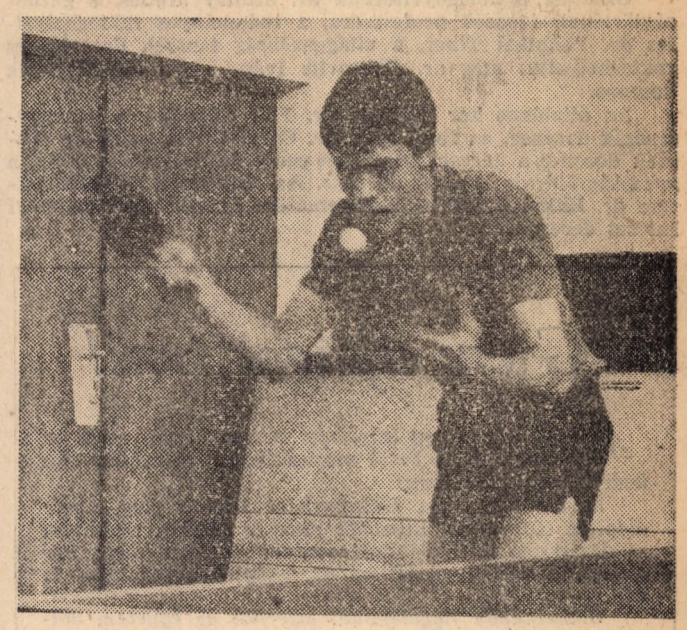

Egy korosztály megméretett

Évről évre visszatérő témánk a felvételi vizsga. Az ember — ha már arra adta a fejét, hogy beszámol róla idén is — gondolkodóba esik, mi újat is írhatna, mi olyat örökíthetne meg, amit eddig még soha senki. Egyáltalán, miféle átfogóbb következtetésekre lehet jutni egy ilyen vizsgaperiódus után? Voltaképpen arra, hogy megméretik egy korosztály, pontosabban annak egy rétege. S ez az, ami egyfajta izgalommal, érdeklődéssel tölti el az embert, legyen tanár, újságíró, vagy bárki más. S ez az, ami miatt minden évben új, más a felvételi vizsga. Hiszen a feltételek, a körülmények jóformán változatlanok, noha némi módosításokra olykor sor kerül is. Mindennek ellenére azért merész vállalkozás volna messzemenő következtetéseket levonni egy korosztályról ilyen alkalmakkor. De egy bizonyos kép azért csak kialakul.

Milyenek is? Legelébb, amit felmérhet az ember, az a megjelenésük, fellépésük, határozottságuk vagy éppen bizonytalanságuk. A kiállásuk. Egyenestartásúak és görbék, magabiztosak és elanyátlanodók, „laza csuklójúak" és izzadó tenyerűek, szókeresők és szókimondók, tankönyvekben gondolkodók és mindent mindennel egybevetők. Szóval különbözőek, mindenfélék. Vizsgázók.

S mit tudnak, mi érdekli őket? Nem biztos, hogy valódi értékeik megismerésére a felvételi a legalkalmasabb. Persze valami azért kiderül. Tudnak számolni (bizonyos dolgokkal), de olykor még hadilábon állnak a differenciálással (némely vonatkozásban), tisztában vannak a tervezés fontosságával, ám néha ők is (el)úsznak az árral. Ismerik Szeged történelmét, Afrikába helyezik Nicaraguát, meghatározzák a fasizmust, de külön kérésre sem a saját szavaikkal, ismerik a két világháború közötti Magyarországot, azt mondják, jelenleg a IV. ötéves terven munkálkodunk, „hírhedt Horthyt" említenek sután, s ismert közgazdasági szaklapnak titulálják a Közgazdászt, olvasnak szakirodalmat, szavuk elakad, ha magyar közgazdászt kell megnevezniük.

A történelmi tudatuk? Hézagos. Aktuális politikai ismeretük? Naprakész — a vizsga napjára, legtöbbjüknél. Olvasottságuk? Ilyen is, olyan is. Hírlapszintű, alkalmasint Valóság-hű. Műveltségük, érdeklődési körük? Élnek-halnak az Edda Művekért, mindenük a jazz, átszellemülten mesélnek legszebb szerelmes regényükről, a megsiratott hősnőről, a kemény krimiről, és okos érvekkel elemzik, bírálják Nagy László költészetét, egyes verseit, válogatottban sportolnak és elhúzzák a szájukat, ha sportról esik szó, szeretik a természetet, a romantikát, csak a nagyvárosi forgatagban érzik jól magukat. Hivatástudatuk? Határozottak és majd-csak-lesz-valahogy alapállásúak. Tanulmányt írnak a neves Hűtőgépgyár történetéről, nem jönnek el a szóbelire. Tősgyökeres pesti létükre nem átallanak agrár szakra jelentkezni, s fogadkozni, hogy csak vidékre mennek majd dolgozni, ha nem veszik fel őket, munkát keresnek (pontosabban pénzt, sok pénzt szeretnének), s többet nem is próbálkoznak az egyetemmel.

Tizennyolc évesek.

Szeretem ezt a korosztályt. De vajon ismerem-e? Látom, hallom, érzem őket. Az utcán, az irodalmi-művészeti versenyeken, a beat-koncerteken, a táborokban, a sportvetélkedőkön, a középiskolai újságok lapjain, a felvételin. Mindenütt. Egyre több helyen tele vannak ambícióval, nyitottak, fogékonyak.

Milyennek látják őket középiskolai tanáraik, ismerik-e, jól ismerik-e őket? Ez részben kiderül a jellemzésekből. Kevés az őszinte szó, vagy legalábbis, amit annak hihetnénk. Ami van, mosolyt fakaszt. „Jól fejlett, magas; idegrendszerének teherbíróképessége erős, öltözködése divatos, ízléses, de sosem hivalkodó." Azért mélyebb ismereteket is sugallnak. „Szépen, ügyesen rajzol. Legjobban a történelmet és a fizikát kedveli, közgazdász szeretne lenni. Felfogása viszonylag lassú, de alapos." Sőt lenyűgözően sokat tudnak a tanítványról. „Főleg édesanyjával identifikál, affektív szektora stabil, ideatív szektorában a boldogságot keresi, de ezt nem a kispolgári életvitelben látja."

Ezek hát ők. Tizennyolc évesek. Felvételizők. Leendő értelmiségiek. Egy korosztály. Egy réteg. Megmérettek. Jó néhányan közülük itt vannak már az egyetemen.

Építőtáborok

Egyetemünk építőtábori és nemzetközi kapcsolatok szakbizottsága, a következő ajánlatokkal csábítja a táborozni vágyókat 1981 nyarán: Miskolcon rendezzük hagyományos nemzetközi építőtáborunkat, előreláthatólag szovjet, bolgár, lengyel és NDK-beli hallgatókkal és természetesen veletek, akik eljöttök majd. Itt főként elsősökre gondolunk, hiszen a későbbi külföldi építőtáborozás egyik alapfeltétele a hazai egyetemi építőtáborban való részvétel. A választék bővítésére felvettük a kapcsolatot más felsőoktatási intézményekkel, és amennyiben erre igény lesz, részt lehet venni a KLTE debreceni, a GATE gödöllői, a JATE szegedi vagy a PTE pécsi építőtáboraiban is. Ezen kívül az NDK munkaakció mintájára, hazai munkakció kísérletképpeni beindítását tervezzük. Külföldi építőtáborok a szokásos helyeken lesznek, azaz Leningrád, Moszkva, Irkutszk, Várna, Berlin, Katowice, valamint a közkedvelt munkaakciót is megrendezzük az NDK-ban.

Ezek azok a lehetőségek, amelyeket az utóbbi években egyre kevésbé használunk ki, mert kitartóan csökken az építőtáborozni vágyók száma. Mindenesetre aki szeretne eljönni, azt szeretettel várjuk márciusban az építőtábori toborzón, amit valahol az egyetemen rendeznénk meg és nyáron a táborokban. Ezeket mi szervezzük és vezetjük veletek együtt, akik majd eljöttök, és mindenki olyan jól fogja magát érezni, mint amilyenné tesszük saját energiáink és elképzelésünk szerint ezeket a táborokat. Tényleg csak rajtunk múlik. Szeretnénk, ha minél többen vállalnátok az előzetes szervezési munkákból is részt. Akit érdekel a munkánk és akar velünk dolgozni, a KISZ-bizottságon keresztül megtalál minket. Végül, egy fél évvel ugyan előre gondolva, de már most minden táborozónknak kívánunk jó táborozást és kellemes nyaralást.

ÉTB—NKB szakbizottság

Jó, ha tudod

Egyetemünk rektora, dr. Csizmadia Ernő akadémikus, az agrártanszék egyetemi tanára. A közgazdasági egyetem pártbizottságának titkára dr. Szarvas László, a tudományos szocializmus tanszék adjunktusa, a szakszervezeti bizottság titkára Selmeci Lajos, az áruforgalmi tanszék docense. A Közgáz KISZ-bizottságának titkára Ádám László.

Oktatási rektorhelyettesünk dr. Szuhay Miklós, a gazdaságtörténeti tanszék professzora, a tudományos rektorhelyettes dr. Palánkai Tibor, a világgazdaság tanszék docense, és rektorhelyettes még dr. Dobrovits Iván, a pénzügyi tanszék docense.

Az általános kar dékánja dr. Páli Lászlóné, a pénzügytanszék docense, az ipari karé dr. Csáki Csaba az agrár tanszék docense, a kereskedelmi karé pedig dr. Kollarik Amália, a gazdaságföldrajz tanszék docense. Az elsőévesek dékánhelyettese dr. Halmi Erzsébet, a Matematika és Számítástudományi Intézet docense.

Gyere újságot írni!

Az újságírás is egy lehetőség a sok közül, amit az egyetem falain belül megtalálhatsz. Ha ehhez van kedved, gyere hozzánk!

Egytemünk lapja kéthetenként jelenik meg, nyolc oldalon. Körülbelül huszonöt diák ír nálunk, többnyire rendszeresen. A különböző rovatokat is ők vezetik, bár a lapnak három függetlenített újságíró munkatársa is van.

Cikkeinkben figyelemmel kísérjük az egyetem dolgait, a közgazdasági élet eseményeit, írunk az ifjúsági mozgalomról és a művészetekről, van sport- és humoroldalunk.

Bármelyik rovatunkhoz kapcsolódhatsz, de dolgozhatsz egyszerre több témában is. Fotósokat is várunk!

Pezsgő élet folyik nálunk, vannak saját ünnepeink is. Néha kirándulunk, kétévenként külföldre is: utóbb Erdélyben voltunk.

Diákújságíróink közül évente többen választják hivatásul az újságírást, amit nálunk szerettek meg. De kerüljenek akármilyen laphoz, a rádióhoz vagy a tévéhez, a magyar sajtó napján szinte valamennyien eljönnek megnézni az újakat.

Várunk, megtalálsz bennünket a III. emelet 381-ben!

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: FARKASINSZKYNÉ HALAY EDIT
Szerkesztőség: 1093 Budapest, IX., Dimitrov tér 8. Telefon: 174—548.
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: TILL IMRE igazgató
81—266. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató

Társadalomelméleti Kollégium

Akik az elmélet-ideológia területén többet és mást is akarnak tanulni, mint amire az alapoktatás, a kötelező tantárgyak, tananyagok, előadások, szemináriumok módot nyújtanak, azok a közelmúltban megalakuló Társadalomelméleti Kollégiumban folytathatják tanulmányaikat.

E kollégium tagjai arra vállalkoznak, hogy az elmélet-ideológia, társadalomelmélet területén a szokásosnál, a kötelezően megkívántnál bővebb, s elmélyültebb tudást szereznek. Az egyetem pedig e kollégiumon keresztül újabb lehetőséget, szervezett keretet teremt a tehetségek, többletigények kibontakoztatására, megvalósítására. A kollégium az általános elméleti alapok erősítésével — tagjai számára — a szakképzés eredményességét is javíthatja, másrészt új tanulási, tanítási módszerek kikísérletezésével szolgálhat. Ennyiben a Társadalomelméleti Kollégium az alapoktatás önálló és kiegészítő intézményének tekinthető (akárcsak a Rajk László Szakkollégium). A céljai így foglalhatók össze:

— elméleti-ideológiai művek tanulmányozása, a sokoldalúan megalapozott marxista világnézet kialakítása, megerősítése érdekében,

— a különböző elméleti-ideológiai tanszéken folyó oktatás segítése, kiegészítése; az elmélyült, szintetizálásra törekvő munka megvalósítása.

— mindezek alapján e célok hatékony teljesítése érdekében közösség teremtése.

A kollégium szakmai-közösségi szervezeti tartalmát saját hagyományok is alakítják.

A Társadalomelméleti Kollégium várja annak a jelentkezését, aki érdeklődést mutat e közösség iránt, s aki vállalja a követelményekkel járó munkát.

Egy önképzési forma — a TDK

Ahogy a középiskolában a tanulmányi versenyeken, úgy az egyetemen is lehetőség nyílik önálló szakmai munka végzésére, pályaművek készítésére. Egy hosszabb lélegzetű dolgozatot mindenképpen kell írni — a diplomamunkát. Nem árt ebben egy kis gyakorlat, erre kényszeríttenének az 5—10. sőt néhol 20 oldalas házi dolgozatok, s erre ad lehetőséget a tudományos diákköri (TDK)-munka.

Az elnevezés kicsit megtévesztő, hiszen az egyetemen kialakult sajátos gyakorlat következtében, ha valaki tudományos diákköröket keres, ilyet csak elvétve talál. Vannak viszont szakkollégiumi szekciók, s vannak alkalmilag — egy-egy TDK-dolgozat megírására — összeállt csoportok, de ha valaki dolgozatot akar írni, teljesen önállóan is nekiülhet. TDK-dolgozatot bármelyik alapozó (pg, filozófia, matematika) vagy szaktantárgyból (pl. az ágazati gazdaságtanok) lehet írni. A témavezető tanárt igénybe véve év közben folyamatosan lehet konzultálni.

Minden év tavaszán megrendezik az egyetemi TDK-konferenciát, ahová a pályaművek előzetes szelekció és két opponens írásbeli véleményezése alapján kerülnek és szekciónként olvassák fel azokat — vagyis minden résztvevő kiselőadást tart, amit kérdések, esetleges vita, majd a zsüri értékelése követ. A díjazott dolgozatok erkölcsi és anyagi elismerésben részesülnek, s közülük a legjobbak részt vesznek a kétévenként megrendezésre kerülő országos TDK-konferencián, valamint nemzetközi versenyeken is szerepelnek.

Persze, az ember nem TDK-írással kezdi az egyetemet. De már az első év(ek) után komoly eredményeket lehet elérni. A TDK-hoz jó iskolát jelenthetnek az alternatív tárgyak, a szakszeminárium, prószeminárium, szakmai gyakorlat és a szakkollégiumi munka is. TDK-dolgozatot írni mindenkinek érdemes, aki jobban el akar mélyedni egy-egy témában.

Szüret

Kötelező társadalmi munka, amely alól senki nem húzhatja ki magát, illetve csak nagyon indokolt esetben; szerves részévé vált a szüret a tanulmányi időszaknak. Általában karonként vonulnak a diákok ősz elején a szőlő-, vagy almavidékekre.

Az elsősök táborozására tavaly már a tanév előtt sor került, amely nem egyszerűen csak szüret volt, hanem gólyatábor is, olyan programokkal, beszélgetésekkel, amelyek hozzásegítik majd az elsősöket az egyetem jobb megismeréséhez. Esténként a munka után különböző szórakozási lehetőségekről szoktak gondoskodni a szervezők.

A szüreti munkáért újabban kifizetik a résztvevőknek a pénzt, bár nem ritka az az eset, hogy csak igen minimális összeget keresnek a diákok.

Gólyák a számok tükrében

Régi jó szokásunkhoz híven idén is közzé teszünk egy kis statisztikát az elsősökről.

Az egyetemre idén jelentkezettek között 11 felvételizőnek 20 pontot sikerült elérnie. Huszonhárom diákot 19,5 ponttal, harminckettőt 19-cel, negyvenkilencet 18,5-del, hetvenet pedig 18 ponttal vettek fel. A 15 pontnál kevesebbet elértek közül mindössze heten jutottak be. A 281 elutasítottból többeket főiskolára irányítottak. A fellebbezők közül 45 diákot vettek fel utólag, közülük 17-en fiúk, ők már természetesen katonák. Elenyésző volt idén azon jelentkezők száma, akiknek szülei magas kitüntetés viselői.

Ez évben 401-en tettek sikeres felvételi vizsgát. Idén is a lányok vannak többen, 203-an, 315 gólya fizikai származású. 185 felvételt nyert diák 1980 előtt érettségizett.

TDK-konferencia

Az egyetemek házi tudományos diákköri konferenciáinak legjobb dolgozatai minden esztendőben országos versenyben mérkőznek meg a megtisztelő díjakért. Ez idén az országos TDK marxizmus—leninizmus szekciójának a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem ad otthont. A nemes versengésre április elején kerül sor. Az érdeklődők az egyetem könyvtárában a régebbi és a legújabb dolgozatokat is megtalálhatják.

Gólyabál

Minden évben november táján kerül megrendezésre a gólyabál, amikor az újak is sok baráttal, ismerőssel vígadhatnak már, de ismerkedésre maga a bál is remek alkalom. Eddig egyetemünk patinás aulája adott otthont a gólyabálnak, a rekonstrukció miatt azonban legutóbb a KEK fogadta be ünnepi esténket.

A bál minden alkalommal az elsősök elegáns nyitótáncával kezdődik, s utána jöhet a hajnalig tartó bolondozás. Legutóbb az Old Boys és a Hungária húzta a talp alá valót, egy másik műfaj hívei pedig a Tamburás együttes zenéjére táncolhattak.

Elmaradhatatlan szereplője minden gólyabálnak egyetemünk házi bulizenekara, a Neoprimitív. Éjfélkor, immár hagyományos gólyaesküvel válnak az elsősök az egyetem teljes jogú polgáraivá.

Bizonyára az új elsősöknek is jó szórakozást nyújt majd a következő gólyabál 1981 őszén.

KEN

Bolondozás, mókázás, jókedv, kis kikapcsolódás — ez jellemzi a hagyományos Közgazdasági Egyetemi Napokat.

Ilyenkor megváltozik az egyetem: vidám, színes plakátok, felhívások, csábító reklámok tarkítják a falakat.

E háromnapos eseménysorozat alatt egymást érik a különböző programok; csak győzzön válogatni belőlük az ember. Íme néhány ízelítőül: karok közötti vetélkedő, rongyosbál, sportnap, diákrektor-választás, tanár vetélkedő és egyéb kisebb-nagyobb rendezvények.

Mindenkinek nagy élmény a KEN, de az elsősöknek különösen.